

KEMILÄINEN

KEMIN KAUPUNGIN TIEDOTUSLEHTI

2/2023

A man with a grey beard and a red beanie is smiling while standing on a wooden boat. He is wearing a white and blue striped long-sleeved shirt and blue jeans. He is holding a wooden oar. The background shows a rocky shoreline and a body of water under a clear blue sky.

Elämyksellinen ja
tapahtumantäyteinen
Kemin kesä on täällä!

sivut 6 - 7

KEMIN KAUPUNGIN TIEDOTUSLEHTI 2/2023

Julkaisija: Kemin kaupunki
Päätoimittaja: Jukka Vilén
Toimitus: Venla Kakko, Tanja Kavasvuo, Piia Hulkkonen,
Eija Kinnunen, Vilma Klemetti, Aurora Loukusa,
Johanna Maunu, Marke Rautiala, Irina Ruohonen,
Anutiina Tervonen-Aho
Sähköposti: toimitus.kemilainen@kemi.fi
Julkaisupäivä: 14.6.2023
Kansikuva: Saana Paavalniemi (kuvassa Olli Ahonen)
Taitto: Mainostoitomisto Reklaami
Painosmäärä: 18 000 kpl
Paino: Printall
Paperi: UPM Finesse Silk 115 g/m²

ISSN 1799-876X

Jäikö Kemiläinen -lehti saamatta Kemin kaupungin alueella?

Ilmoita mahdollisesta jakeluhäiriöstä lomakkeella, joka löytyy Kemin kaupungin [www-sivuilta](https://www.kemi.fi/kaupunki-jahallinto/viestinta/kemilainen-tiedotuslehti/):
<https://www.kemi.fi/kaupunki-jahallinto/viestinta/kemilainen-tiedotuslehti/>

TÄSSÄ NUMEROSSA

Tuumailuja uimahallista	4
Kemi sai Nuorisovaltuusto- myönteinen kunta -sertifikaatin	5
Tulevaisuusareena järjestettiin Syväkankaan koululla	5
Moninainen kädenjälki näkyväksi!	5
Elämyksellinen ja tapahtumantäyteinen Kemin kesä on täällä!	6-7
Kesätapahtumia Kemissä	8
Pidä kirjasta kiinni!	9
Kemin merellinen kesä	10-11
Kemin LumiLinnalla tapahtuu läpi kesän	12
Liikunnan kesätarjonta	13
Elinvoiman mahdollistaja	14
Kemin kaupunkiliikenteen kesäaikataulut	15
Satulan selässä Kemin monimuotoisen julkisen taiteen ja muistomerkkien pariin	16-17
Osallistava budjetti 2023	17
Suomen ISOin kaupunki	18-19
Luonnon monimuotoisuuden edistämistä Kunta-Helmi hankkeen avulla Kemissä	20-21
Matkailun ja palveluiden elpymissuunnitelma - Master Plan Kemi hankkeen tulokset	22
Töihin matkailualalle Kemiin, Lapin ainoaan merenrantakaupunkiin	23
Kemissä on vahva matkailun perusta	23
Toivola-Luotola – Mukana seutu- kunnan arjessa jo 100 vuotta	24-25
Palveluverkon monet vaiheet	26
Kemissä on aina osattu nauttia saaristosta	27
Briefly in english	28

Kuva Jan Åqvist

s. 6-7
Elämyksellinen ja
tapahtumantäyteinen
Kemin kesä on täällä

Kuva Ari Soppela

s. 10-11
Kemin merellinen kesä

Kuva Sonja Jankkila

s. 13
Liikunnan
kesätarjonta

Kuva Susanna Chazalmartin

s. 24-25
Toivola-Luotola
– mukana seutukunnan
arjessa jo 100 vuotta

PÄÄKIRJOITUS

Tuumailuja uimahallista

Kuva Nina Susi

Kemin yksi käytetyimmistä hyvinvointi- ja liikuntapalveluista on upea uimahallimme, jonka kävijämäärä on ollut 120 000-150 000 käyttökertaa vuodessa eli palvelu on tykätty ja tarpeellinen. Käyttäjät ovat ikärakenteeltaan kaikki ikäluokat kattavaa, vauvasta vaariin. Tulevaisuudessakin uimahalli tulee olemaan keskeinen hyvinvointi- ja liikuntapalvelu, jossa on erityisen hyvät edellytykset kaiken ikäisten kunnosta huolehtimiseen ja terveysliikuntaan.

Uimahallin tulevaisuus on herättänyt keskustelua jo nyt, vaikka asia on hyvin varhaisessa valmisteluvaiheessa. Näin ollen on hyvä todeta muutamia tosiasioita pohdiskelun pohjaksi. Kyse ei ole mielipiteiden johdattelusta, vaan tarkoitus on todeta niitä tosiasioita, joihin päätöksenteko eri asioissa perustuu.

Lähtökohta on hyvin selvä: Kyseessä on palvelutoiminta, joka halutaan säilyttää ja ylläpitää, tästä ei ole kahta puhetta. Sen sijaan keskustelu on enemmänkin "urilla" toteuttamistavasta: Kumpi olisi järkevämpää, kunnostaa vanha vai rakentaa kokonaan uusi. Sitä pohdintaa käytäessä on hyvä ottaa huomioon muutama tosiasia.

Uimahalli on voimakkaan kosteuskuormituksen vuoksi vaativa rakennustyyppi ylläpitää ja sen elinkaari on normaalirakentamista selvästi lyhyempi. Tämän vuoksi uimahalli tulee korjata tiheämmin tai uusia kaikista kiinteistöistä tiheimmin. Uimahallimme on jo käyttöikänsä päässä, osin jo luvanvaraisesti jatkoajalla, esimerkiksi kattorakenteet on tilapäisesti korjattu. Tällä korjauksella on saatu lupa käyttää kiinteistöä vuoden 2025 loppuun saakka. Uimahallin betonirakenteissa on jo alkanut rakennetta murentava alkalikivireaktio. Tilanne edellyttää ratkaisujen tekemistä jo lähiaikoina.

Lain mukaan on edistettävä rakentamista, joka perustuu elinkaariominaisuuksiltaan kestäviin ja taloudellisiin ratkaisuihin. Uimahallimme osalta korjausaste peruskorjauksessa lähentelee jo 80 %:a ja uudisrakentamisen järkevyyden rajana pidetään yleisesti noin 70 %:n tasoa. Lisäksi alustavien asiantuntija-arvioiden mukaan hallissamme on useita teknisiä ja toiminnallisia ongelmia, joita ei voida ratkaista peruskorjaamalla. Teknisten ongelmien ja ylläpidon kustannusten kautta on asiaa helppo tarkastella uudisrakennuksen näkökulmasta riskien ja talouden hallinta huomioiden.

Kemin uimahalli on paikallisin silmin katsottuna komea rakennus, jonka erityinen vahvuus on lasiseinän antama valoisuus ja näkymä merelle. Rakennus sijaitsee arvokkaan kulttuuriympäristön välittömässä läheisyydessä. Tulevan päätöksenteon osalta pohdittavaa siis riittää.

Mikäli asia päättyy aikanaan uudisrakentamiseen, yksi vaihtoehto olisi yhdistää taloudelliset ja tekniset haasteet sekä arvokas kulttuuriympäristö. Tällöin uudisrakennus suunniteltaisiin lähes nykyisen näköiseksi uudella ja ajanmukaisella tekniikalla toteutettuna, jolloin se nykyaikaisena rakennuksena istuisi yhtä arvokkaalla tavalla kulttuurimaisemaamme kuten nykyinenkin uimahalli. Keskustelu uimahallin ympärillä varmasti herättää monenlaisia ajatuksia ja näkemyksiä, mutta rakentamiseen liittyvät riskit ja tekniset sekä taloudelliset tosiasiat on välttämätöntä huomioida kaikissa eri vaihtoehdoissa.

Matti Ruotsalainen, kaupunginjohtaja

Kemi sai Nuorisovaltuusto-myönteinen kunta -sertifikaatin

Kemin kaupunki palkittiin 11 muun kunnan ja kaupungin kanssa Nuorten osallisuuden eteen tehdystä työstä. Nuorisovaltuustomyönteinen kunta -sertifikaatti on Suomen Nuorisovaltuustojen Liitto ry:n syksyllä 2019 lanseeraama tunnustus kunnille, jotka edistävät kiitettävällä tavalla kunnan nuorten osallisuutta ja nuorisovaltuuston toimintamahdollisuuksia.

Nuorisovaltuustomyönteisessä kunnassa nuorisovaltuuston tila on vakaa ja kunta tarjoaa erinomaisen perustan nuorisovaltuuston toiminnalle. Kunnassa on lisäksi nuorisovaltuustotoiminnan vaikuttavuutta tukevia rakenteita, joita käytetään ja kehitetään aktiivisesti.

Sertifikaatin saaneissa kunnissa esimerkiksi nuorisovaltuusto on edustettuna kunnanvaltuustossa, sillä on suora aloiteoikeus valtuustoon ja lautakuntaedustaja kunnan lautakunnissa.

Nyt myönnettyt sertifikaatit ovat voimassa 17.5.2023–1.6.2025. Lisätietoja sertifikaatista: <https://nuva.fi/palvelumme/nuvamyonteinen-kunta/>

Tulevaisuusareena järjestettiin Syväkankaan koululla

TEKSTI JA KUVA: LEA LEMINAHO

Pohjantähti Opiston OPPIVE -oppivelvollisuudesta eteenpäin -hanke (ESR-rahoitteinen) järjesti 17.5.2023 yhdessä Syväkankaan koulun sekä esittelijöiden kanssa aamupäivän, jossa oli mahdollisuus tutustua alueen toimijoihin, jotka antavat eväitä lähitulevaisuuden nivelvaiheeseen. Yhteensä 21 toimijaa oli paikalla esittelemässä toimintaansa; esim. Kemin yrittäjät, 2. asteen opinto-ohjaajat, terveydenhuolto, poliisi, SPR, nuorisotoimi, neuvola, Kemin palloseura, kriisikeskus Turvapoiju. Tarkoituksena oli antaa nuorille tukea ja vinkkejä siirtymävaiheeseen toiselle asteelle niin koulutuksen, työelämän kuin vapaa-ajan näkökulmasta. Osallistujina oli Syväkankaan ja Karihaaran koulun 9. luokkalaisten.

Syväkankaan koulun 9. luokkalainen Elina Ketopaikka Mayorga kertoi, että oli saanut tapahtumassa harjoitella mm. alkusammuttamista. Lilli Palo kertoi, että tapahtumassa hänelle mielenkiintoisinta oli tutustua yrittäjyyteen ja poliisin toimintaan. Molemmat oppilaat odottavat ensi syksyltä uusia kokemuksia niin oppimisen kuin oman arjen kannalta.

Elina, Lilli ja SPR:n edustaja Emma Kekäläinen ensiaputaitojen parissa.

Moninainen kädenjälki näkyväksi!

TEKSTI: EMILIA VUORI | KUVA: JENNI P.

LuovaLumot, ESR-hanke valmistelee parhaillaan kesälle 2024 Kemin keskustaan toteutettavaa muraalitaideprojektia.

Muraaliteoksia tehdään keskusta-alueen sähkökaappeihin osallistavana yhteisötaiteena, taiteenalan opiskelijoiden sekä LuovaLumot -hankkeen kohderyhmän kanssa. LuovaLumot-hankkeessa ovat mukana Lapin AMK, Pohjantähti-opisto, Meriva sr., MoniNet/Rovaniemi ja Luonnonvarakeskus.

Lisätietoja Emilia Vuori, LuovaLumot -projektityöntekijä, emilia.vuori@pto.fi, puh 044 3883 799.

Kuvassa vasemmalta Tommi Ruonala, Suvi Leskinen ja Erkki Miettinen.

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Tunnelmia menneiden kesien tapahtumista!

perusteella valittuja esiintyjiä. Heinäkuun viimeisenä viikonloppuna, 29.–30.7., on taas viikinkien aika vallata Laitakarin saari, kun koittaa monen toimijan yhteistyössä järjestämä Viikinkiviikonloppu!

Elokuussa kesänvietto jatkuu, ja tapahtumatoimisto on mukana järjestämässä Rock`n Roll Summer Circus -tapahtumaa 19.8. LumiLinnan alueella. Tapahtumassa on päivällä luvassa harrasteajoneuvojen näyttely, Cruising Around Kemi -ajotapahtuma sekä lapsille hauskaa ohjelmaa, ja illalla aikuisille suunnatut After Party! Kemin kesä päätetään perinteisesti Venetsialaisiin 26.8., joissa koko kaupunki on mukana ja jonka kruunaa upea iltotulitus.

Näyttelyitä museoissa ja kesäkerhoja alakoululaisille kirjastossa

Yksi Kemin suosituimmista kesän vierai-

lukohteista, Kemin historiallisen museon Yli-Jaakheikin savupirtti Meripuistossa on avoinna 28.6.–6.8. keskiviikosta lauantaihin kello 12–17 ja sunnuntaisin kello 12–16. Yli-Jaakheikin savupirtin tarina alkoi uudisraivaajien kotina vuonna 1796 Muurrolassa, mistä se siirrettiin 1830-luvulla Alapaakkolan Maulan kylään maatilasta asuinrakennukseksi. Vuonna 1950-luvun alussa se siirrettiin nykyiselle paikalleen Kemin Meripuistoon museokäyttöön. Pirttiin on vapaa pääsy. Paikalla on opas kertomassa pirtin historiasta ja suomalaisen kansanomaisesta elämäntavasta.

Kirjastossa järjestetään Taikaliitu ry:n toimesta kuvataide- ja käsityökerhoa alakoululaisille kesä-heinäkuussa. Kirjaston kesäohjelmassa on myös esimerkiksi kesälukubingoja ja tarinajoogaa sekä erilaisia lukukampanjoita ja -vinkkejä, kuten Mitä lukis? 2023-kesän lukukampanja nuorille sekä Lukujengi- ja Lukumaailmapyöriä-

kampanja perheille ja lapsille. Kemin taidemuseossa taas kesäkuussa näyttelytilan valtaavat kuva- ja performanssitaiteilija Ilona Kivijärven sekä kuvataiteilija Johanna Pöykön suuret tilalliset installaatiot, veistokset ja tekstiiliteokset. Näyttelyn nimi on Käsitetty, ja se on esillä 3.6.–19.8. Elokuussa museossa nähdään kemiläisen taidegraafikko Marjo Pitkon (ent. Hyttinen) Maiseman runollinen virta -yksityisnäyttely, joka rakentuu tilallisista valokuvista, kokeilevasta taidegraafikasta, maalauksista, piirrosmaalauksista ja pienoisteoksista. Kulttuurikeskuksesta löydät myös maailman pohjoisimman pysyvän sarjakuvanäyttelyn!

Lapsille ja nuorille

Liikennepuisto on avattu 5.6. ja se on auki koko kesän arkinen kello 10–17. Nuorisotyö järjestää kesän aikana monenlaista mukavaa, esimerkiksi KesäHesa-reissun ja reissun tivoliin. Yhteistyössä Kemi Factorin kanssa tulossa on bändikylpy 3.–6. luokkalaisille Toimintakeskus Takitsulla 19.–21.6. sekä bändileiri 13–23-vuotiaalle Kulttuurikeskuksella 3.–7.7.! Leirien sisältöihin kuuluu bändisoittoa, instrumenttiopetusta, sävellys- ja sanoitusopetusta sekä workshop-opetusta ja ennen kaikkea uusiin ystäviin tutustumista sekä vanhojen tuttujen soittohavereiden tapaamista. Ohjaajina toimivat huippuosaajat musiikkialan ammattilaiset. Myös Lastenkulttuurikeskuksen kesään kuuluu monenlaista mukavaa: kesäkuussa luvassa on muun muassa kesäpajoja, kepparirataa ja värikylpymaalauksia vauvoille ja tenaville. Elo- ja syyskuussa kalenterissa on avointa taidetoimintaa vaihtelevin aihein.

Mistä löytyy lisäinfoa tapahtumista?

Tapahtumista löytyy lisätietoa Kemin kaupungin nettisivujen tapahtumakalenterista, Kemin kaupungin Facebook- ja Instagram -sivuilta, lehti-ilmoituksista sekä kaikkien toimijoiden omilta nettisivuilta ja sosiaalisen median kanavilta. Toivotan kaikille oikein hauskaa, lämmintä ja rentouttavaa kesää – nähdään tapahtumissa!

Kesätapahtumia Kemissä

KESÄKUU

- 14.-16.6. Nuorisotyön skeittileiri Skeittiparkilla klo 12-19
- 14.6. klo 12-15 Lastenkulttuurikeskuksen Etsi eläin-karttaseikkailu Meripuistossa
- 16.6. klo 10-11 Frisbeegolfia kaikille, joiden työllisyystilanne on muuttunut Veitsi luodon tehtaan sulkemisen myötä, Pajarin frisbeegolfrata/Möllärin leikkipuisto
- 17.6. klo 12-15 Setlementti 100 vuotta ja MTK - Kaikkien kemiläisten kesäkahvila, Täiköntori
- 17.6. LumiLinnan kesänavajaiset
- 17.6. Pelastuspäivä 2023 Ulenin venesatamassa
- 17.6. Nuorisotyön nuortentapahtuma Skeittiparkilla
- 18.6. klo 19 Bach, Seeli Toivio sello, Aki Tyni urut ja piano, Kemin kirkko
- 19.6. klo 10-12 värikylpymaalausta vauvoille ja tenaville Lastenkulttuurikeskuksessa
- 19.6. klo 10-12 Huvikummun avoimessa perhekahvilassa retki Meripuistoon, Sauvosaarenkatu 27
- 19.-21.6. Alakoululaisten Bändikylpy 2023, Toimintakeskus Takitsu
- 19.-22.6. Kivalo-opiston Teatterileiri 10-12-vuotiaille klo 10-15, Kemin teatteri, Sauvosaarenkatu 4
- 19.-22.6. Kivalo-opiston Jazztanssi, nuoret yli 14 v. klo 17-18.30, TUL liikuntasali, Torikatu 2
- 20.6. klo 10-12 värikylpymaalausta vauvoille ja tenaville Lastenkulttuurikeskuksessa
- 20.6. Nuorisotyön Tivoli-reissu (säävaraus)
- 21.6. klo 10-12 värikylpymaalausta vauvoille ja tenaville Lastenkulttuurikeskuksessa
- 21.6. klo 19 Kemi-Tornion REKO Lähiruokarengas Täiköntorilla
- 22.6. Yöttömän yön Kaupparaton
- 23.6. Cityjuhannus Rantamakasiinissa, Ville Liimatainen ja Ajomiehät, liput 15€
- 24.6. Cityjuhannus Rantamakasiinissa, Duo Kemppainen ja Roivas, liput 5€
- 24.6. Sisäsataman yöttömän yön tanssit, Marko Haapaniemi & Tanssiorkesteri STEELS, Kesäkahvila Katariinan terassi, säävaraus
- 26.6. Huvikummun avoimessa perhekahvilassa klo 10-12 piknik Meripuistossa
- 26.-29.6. Nuorisotyön KesäHesa-reissu

HEINÄKUU

- 1.7. Kemin Puulaakiturnaus, Kemin Erotuomariherho, Jungon tekonurmi
- 2.7. Lastenmusiikkifestari Rondelli
- 3.-7.7. Meri-Lapin Bändileiri 2023 13-23-vuotiaille Toimintakeskus Takitsulla
- 5.7. klo 19 Kemi-Tornion REKO Lähiruokarengas Täiköntorilla
- 6.7. klo 19 Bachin ranskalaisia sarjoja, Virve Räisänen cembalo, Peurasaaren kappeli
- 6.7. klo 10.30 Tarinajooga, Kemin kaupunginkirjasto
- 7.7. Meri-Lapin Bändileirin päättökonsertti, Meripuiston laululava
- 13.-16.7. Easy Living in Kemi -festivaaliviikonloppu, Meripuisto
- 15.7. Teatteri Tie-teatteriesitys klo 11 Liikennepuistossa (sateella Huvikumpu)
- 15.7. Lasten Beachfuts-turnaus, Kemin Palloseura, Mansikkakanokka
- 19.7. klo 19 Kemi-Tornion REKO Lähiruokarengas Täiköntorilla
- 21.7. KesäkissaBlues-piknikkonsertti Meripuistossa
- 22.7. KesäkissaBlues ravintoloissa
- 22.7. Kemin Beachfuts, Kemin Erotuomariherho, Mansikkakanokan uimaranta
- 29.-30.7. Viikinkiviikonloppu Laitakarin saarella, la ja su klo 11-18

ELOKU

- 2.8. klo 19 Anna-Maaria Varonen sello ja Anni Varonen oboe, Kemin kirkko
- 2.8. klo 19 Kemi-Tornion REKO Lähiruokarengas
- 4.-5.8. Satama Open Air, Ruutinrannan puisto
- 6.-20.8. Henkinen kotiseutumme -näyttely, Juuret Kivikossa -työryhmä, avoinna päivittäin klo 12-18, Nällinkatu 16, Kemi.

- 10.8. klo 10 syksyn ilmoittautuminen Lastenkulttuurikeskuksen vauvojen värikylpyryhmiin
- 12.-13.8. Suomen Merimieskirkon kesäjuhla
- 12.8. klo 18.30 Merimieskirkon kesäjuhlien iltakonsertti Kemin kirkossa, Lauluhyte Vox Mirum
- 14.8. klo 9 ilmoittautuminen Kivalo-opiston 2023-2024 lukuvuoden kursseille avautuu
- 16.8. klo 10-12 avoin taidetoiminta Lastenkulttuurikeskuksessa
- 16.8. klo 19 Kemi-Tornion REKO Lähiruokarengas Täiköntorilla
- 19.8. LumiLinna Rock'n Roll Summer Circus
- 23.8. klo 10-12 avoin taidetoiminta Lastenkulttuurikeskuksessa
- 26.8. Kemin Venetsialaiset
- 30.8. klo 10-12 avoin taidetoiminta Lastenkulttuurikeskuksessa
- 30.8. Kivalo-opiston Edunvalvonta ja testamentti -luento klo 15-16.30, Kemin Kulttuurikeskus Ik. 310, Marina Takalon katu 3
- 30.8. klo 19 Kemi-Tornion REKO Lähiruokarengas Täiköntorilla

SYYSKU

- 1.9. klo 19 Bachin Goldberg-muunnelmat, seurakuntakeskuksen juhlasali, Hannu Alasaarela piano
- 4.9. klo 18 Kemin kaupunginvaltuuston kokous, kaupungintalo
- 6.9. klo 10-12 avoin taidetoiminta Lastenkulttuurikeskuksessa
- 13.9. klo 10-12 avoin taidetoiminta Lastenkulttuurikeskuksessa
- 13.9. klo 19 Kemi-Tornion REKO Lähiruokarengas Täiköntorilla
- 14.-16.9. Syysmarkkinat, Täiköntori
- 16.9. klo 10-14.30 Kivalo-opiston Ajatellaan ja keskustellaan yhdessä: Mitä on hyvä elämä? Meri-Lapin Järjestökeskus Majakka, kokoushuone Messi, Pohjoisranta-alue 14, 2. kerros
- 20.9. klo 10-12 avoin taidetoiminta Lastenkulttuurikeskuksessa
- 27.9. klo 10-12 avoin taidetoiminta Lastenkulttuurikeskuksessa
- 27.9. Kemi-Tornion REKO Lähiruokarengas Täiköntorilla
- 28.9. klo 17.30-19.00 Kivalo-opiston Tietoturva -etäluento, luentoa voi seurata myös Kemin kulttuurikeskuksen isossa auditoriossa, Marina Takalon katu 3
- 29.9. klo 10-12 vauvanpäivä Lastenkulttuurikeskuksessa

KOKO KESÄN

- Meren ja joen kaupunki - elämyksellinen aikamatka Kemin ja sen lähialueiden historiaan -näyttely Kemin historiallisessa museossa
- 29.5.-5.8. Elämän Valoissa ja Varjoissa -opinnäytännäyttely, Siiri Balk, Marjut Demirkan ja Erja Hekkanen, Kemin kulttuurikeskuksen aula
- 1.6. alkaen Kemin kirjastossa Mitä lukis? 2023 -kesän lukukampanja nuorille sekä Lukujengi ja Lukumaailmanpyörä -kampanja perheille ja lapsille
- 1.6.-31.7. Valtakunnallinen lasten ja nuorten sarjakuvakilpailun vuoden 2023 kilpailutyönäyttely, Kemin kulttuurikeskuksen aula
- 3.6.-19.8. Taidemuseossa Ilona Kivijärvi, Johanna Pöykkö - Käsitetty
- 3.6.-2.9. Peräkonttikirppikset, lauantaisin Kauppatorilla klo 9-17 ja keskiviikkoisin Lumilinnalla klo 16-20
- CafeBarKino ja Oluthuone Kukon terassilivet 16.6., 1.7., 5.7., 8.7., 12.7., 15.7., 19.7., 20.7., 21.7., 26.7., 28.7.
- 28.6.-6.8. Yli-Jaakheikin savupiipit Meripuistossa auki keskiviikosta lauantaihin klo 12-17 ja sunnuntaisin klo 12-16
- Esintyjä ja jameja Rantamakasiinilla juhannuksen lisäksi myös 29.6., 30.6., 1.7., 6.7., 7.7., 8.7., 13.7., 14.7., 15.7., 20.7., 21.7., 22.7., 27.7., 28.7., 29.7., 26.8.
- Meri-Lapin Estradin mökkifarssin/komedian "Kahden naisen putkiremppe" ensi-ilta Katariina-laivan terassilla sisäsatamassa 29.6. klo 18. Muut esitykset 2.7., 4.7., 6.7., 9.7., 11.7., 13.7., 16.7., 18.7., 20.7. ja 23.7. klo 18, Liput 15 euroa, säävaraus.
- 5.-26.7. Terassi-Livet keskiviikkoisin Lumilinnan ravintola Lumihuutaleen terassilla klo 19-21
- 26.8.-21.10. Taidemuseossa Marjo Pitko - Maiseman runollinen virta

Muutokset mahdollisia. Ajantasaiset tiedot tapahtumista: www.kemi.fi/tapahtumat

Fantasiäläksyparkissa pääsee tekemään läksyjä maagisten olentojen akatemian oppilaiden kanssa.

Pidä kirjasta kiinni!

TEKSTI: MIRKA PETÄSNORO | KUVA: REIMA JUOPPERI

Kemin kirjastossa on meneillään Pidä kirjasta kiinni -hanke, jonka tavoitteena on innostaa lapsia ja nuoria omaehtoiseen lukemiseen, kiinnittää huomiota luetun ymmärtämiseen ja monilukutaitoon. Kohderyhmänä on 4–6 -luokkien oppilaat ja pilottikouluna Sauvosaaren koulu.

Hanke käynnistettiin joulukuussa Täydellisen kirjan metsästyksellä. Kohderyhmälle suunnatun kyselyn avulla selvitimme heidän kiinnostuksenkohteitansa ja millaisesta kirjallisuudesta he pitivät. Vastusten perusteella kokosimme kirjapaketit luokkiin luettaviksi.

Koululla järjestimme 4-lk:lle Tarinatu- van, joka toteutettiin ryhmätyönä ja kirjoittamisen tukena oppilaat käyttivät kuvakortteja sekä tuottivat tekstiä itse oman mielikuvituksensa mukaan. Siellä syntyi

mitä upeampia ja kekseliäimpiä tekstejä.

5-lk:lle vinkkasimme kirjoja eri tyyleillä ja järjestimme kirjankansiaänestyksen. 5-lk:ltä meillä oli viisi oppilasta oppimassa Kaverivinkkareiksi, jotka käyvät vinkkaamassa suosikkikirjojaan muille oppilaille.

6-lk:lle järjestimme Multimediavinkkauksen, jonka aiheena oli keskiaika. Esittelyssä oli mm. kertomakirjallisuutta, tietokirjoja, elokuvia ja lautapeli. Samalla kerroimme mitä keskiaika on tarkoittanut Euroopassa ja mitä Suomessa.

Olemme koonneet kirjastolle Fantasiäläksyparkin, jossa oppilaat pääsevät ottamaan selvää lohikäärmeiden viisauden salaisuudesta tai siitä mitä yksisarviset mahtavat ajatella oppimisesta. Siellä pääsee tekemään läksyjä omassa rauhassa.

Yhteistyössä oppilaiden ja Lastenkulttuurikeskuksen kanssa olemme tehneet Lukulinnun kirjaston seinälle. Siivet odottavat vielä seinälle pääsyä.

Kirjailijavieraana meillä kävi Magdalena Hai. Olemme viettäneet Hissun kissuviikkoa mm. runobingoja pelaten. 6-luokkalaisten kirjastokorttiasiat on laitettu kuntoon ylästeelle siirtymistä ajatellen. Tällä hetkellä työn alla on Rämäpää-viikon tapahtuma.

Eli tapahtumia ja tekemistä on riittänyt. Toivomme, että näillä toimilla olemme saaneet lapsia ja nuoria innostettua lukemisen pariin. Pienikin innostuksen siemen tässä vaiheessa voi kasvattaa myöhemmin suurta satoa. Suuri kiitos Sauvosaaren koululle, kun ovat ottaneet tämän hankkeen niin lämpimästi vastaan ja olemme päässeet tekemään monenlaista yhteistyötä.

Kemin merellinen kesä

TEKSTI: TIINA FAGER | KUVAT: JARI SALONEN, PÄIVI KOSKELA, MAARIT VAAHTERANOKSA

Joskus täytyy lähteä kauas nähdäkseen lähelle, mutta ei tällä kertaa. Mikäli et ole tutustunut merelliseen Kemiin, lupaan että vierailu saaristossa avaa sinulle uudenlaisen näkökulman kaupunkiimme. Kemin merialue koostuu yli 90 saaresta, joista useampaan voi tutustua, vaikkei omistaisi venettä.

”Saariston retkeilykohteet ovat hyvin saavutettavissa, sillä alueet sijaitsevat lähellä mannerta ja kohteisiin on tarjolla monipuolisesti tilaus- ja reittiliikennettä”, kertoo Metsähallituksen Irja Leppänen.

Ajoja on säännöllisin väliajoin Laitakariin, Syvä-Lettoon, Selkäsaareen ja Perämeren kansallispuistoon. Meri-Lappiin laajentuneen Uberin kaltaisen Bout-venetkipalvelun avulla voi tilata venekyydin tai toiveiden mukaan räätälöidyn elämyksen myös alueen muihin kohteisiin. Hinta

määräytyy paikallisen tarjonnan, veneen ja matkan pituuden mukaan. Palvelusta löytyy jo useita vesiliikennepalveluita tarjoavia yrityksiä ja veneen omistajia Meri-Lapin alueelta. Lähisaaristoon kuuluva Laitakari on tärkeä kulttuuri- ja teollisuushistoriallinen kohde, joka sijaitsee kivenheiton päässä Kemistä. Näin ollen saari on erinomainen kohde myös ensikertaa merellä matkaaville ja niille, jotka tulevat helposti merisairaaksi. Matka saareen M/S Leilan vesibussilla kestää 20 minuuttia ja ajan saa kivasti kulumaan, kuvitellen, mitä kaikkea 1962 rakennettu, Helsingin Korkeasaaresta Vesijärven kautta Kemiin matkannut vesibussi on vuosien aikana nähnyt. Koivujen reunustamaan Laitakariin saavuttaessa voi perehtyä sahasaaren historiaan luontopolun opastekylttien avulla.

”Laitakarissa kannattaa ehdottomasti käydä. Sahasaari on Kemin puuteollisuuden synnyinpaikka ja sen historia on vaikuttava. Saarella on upea luonto, jonka maisemanhoitoon osallistuvat kesäisin lampaat”, kertoo Oskar van Ieperen Merike Finland Oy:ltä.

Viikingit saapuvat sahasaareen

Heinäkuun viimeisenä viikonloppuna seikkailumieliset voivat tutustua Laitakariin viikinkien kanssa. Tuolloin saarella voi mm. narrata kaloja, rymytä tynnyrisä ja mittelöidä jumala Thorin kanssa. Jos rauhallisempaa menoa kaipaa, voi kuunnella keijujen musisointia riippumatossa. Paikalliset venekuljetukset vastaavat kyydistä saareen maksua vastaan. Kemin yritysten ja yhdistysten kanssa yhteisvoimin

QR-koodi viehän joraksen vuosi, osa 8

Yhteystietoja:

- Lapinmeren melontakeskus:
puh. 050 326 6226,
sähköposti paivi.koskela@gmail.com
- Perämeren Jächti:
puh. 050 377 7794,
sähköposti info@satamankrouwi.fi
- M/S Leila:
puh. 0400 195 266,
sähköposti info@merike.fi
- Bout:
puh. 041 312 1321,
sähköposti info@bout.fi
- Metsähallitus (Selkä-Sarvi ja Pensaskari):
Liminganlahden luontokeskus,
puh. 0206 39 6059 sekä
<https://www.luontoon.fi/perameri/palvelut/>

järjestetty Viikinkiviikonloppu on kasvanut pienestä merirosvoristeilystä yli 700 kävijän tapahtumaksi.

Tuulta purjeisiin ja kansallispuistoon

Kemin ja Tornion ulkosaaristossa sijaitseva kansallispuisto tarjoaa erinomaisia retki-kohteita, joissa voi ihailla perinnemaisemaa ja aistia kalastajakylän historiaa tiirien kirkunnan saattamana. Vanhimpiin saariin kuuluvalla Selkä-Sarvella voi nähdä maan-kohoamisrannikolla esiintyviä kasviharvinaisuuksia ja kulkea luontopolkua saaren pohjoispään satamasta etelään vanhaan kalastajakylään. Entisaikojen kulttuurista kertovat kiveen hakattu aurinkokello sekä Ailinpietin kalakämpä. Päiväretkien ohella Selkä-Sarvessa on mahdollista yöpyä, sillä entinen merivartioston vartiotupa sekä Kokon tupa ovat vuokrattavissa.

”Pensaskarissa ei ole yöpymismahdollisuutta, joten saari soveltuu hyvin päiväkohteeksi. Saaresta löytyy mm. historiaa huokuva kalastustukikohta makasiinimuseoineen ja luontopolku, joka kulkee merestä kuroutuneen kluuvijärven kautta”, Leppänen kertoo.

Jo reilun kymmenen vuoden ajan Perämeren Jächti on kuljettanut ihmisiä kansallispuistoon ja tänäkin kesänä seilejä tullaan järjestämään sekä Pensaskariin että Selkä-Sarveen. Jähdin kokenut kippari, Olli Ahonen, toimii laivan kapteenina kertoen kohteiden historiasta vankalla tietämyksellä, huumorilla höystettynä.

”Me reissataan kansallispuiston lisäksi myös lähisaaristossa. Yksi mielenkiintoinen kohde on Pirtumatala, jossa on kieltoain ajalta haaksirikkoutunut pirtulaivan

hylky. Hylystä on näkösällä laivan höyrypannu. Aikataulujen salliessa pysähdytään Laitakariin kertaamaan saaren historia kahvipaussin lomassa. Lähiretkiin sisältyy aina nisukahvit ja kansallispuiston retkillä vielä lohikeitto lounaaksi. Heinäkuussa seilataan pidempi reissu Hailuotoon, jossa on yöpymismahdollisuus joko laivassa tai luotsihotellissa”, Ahonen kertoo.

Kajakilla vesille

Merelliseen Kemiin voi tutustua myös meloen. Kokematonkin merenkävijä voi vuokrata kajakin ja suunnata saaristoon, sillä Päivi Koskela Lapinmeren melontakeskukselta opastaa, kuinka kajakilla liikutaan ja millaisia retkikohteita ympäriltä löytyy. Vuokraan sisältyy kajakki, pelastusliivit, mela ja aukkopeitto. Aurinkolasit ja riittävästi vettä on hyvä varata omasta takaa, lähtipä merelle sitten, millä kulkupelillä tahansa.

”Melomista ei kannata pelätä. Kajakki on vakaa kulkupeli, joten sillä pysyy hyvin pystyssä. Jos kaatuu, niin kajakista pääsee helposti ulos. Meillä on tässä melko matalat vedet, joten pääsee vaikka Kemijoelle saakka niin, että ylittää jalat pohjaan ja pää pinnalle”, Koskela kuvailee.

Lähisaaristosta nauttiminen kajakin kyydissä on erinomaista kuntoliikuntaa ja tarjoaa mahdollisuuden tutustua paikkoihin, joihin ei välttämättä veneellä pääse.

”Kiikelinaja lumpeenkukkineen on ihan uskomattoman kaunis. Siitä voi pujahtaa Kiikelinlaavulle eväiden kanssa yöpymään. Meillä on kesällä ihanan valoisat yöt, joten suosittelen, että menkää ihmeessä yöllä tutustumaan saaristoon, värit ovat ihan toisenlaiset kuin päivällä”, Koskela hehkuttaa.

Kemin LumiLinna tunnetaan talvisista elämyksistä, mutta tiesitkö, että LumiLinna tarjoaa monipuolista aktiviteettia ja tapahtumia läpi kesän? Uudistuneen konseptin myötä LumiLinna vastaa paremmin myös paikallisten asukkaiden ympärivuotisiin tarpeisiin.

”Kesälle on suunniteltu monenlaista tapahtumaa eri viikonpäiville. Luvassa musiikkia moneen makuun, erinomaista ruokaa ja upeita ajoneuvoja”, Kemin Matkailu Oy:n yhteys- ja kehityspäällikkö Noora Barria kertoo.

Keväällä lanseerattiin Lauku, menu ja meri -iltapäiväklubi, jossa kolmen lajin illallisen lisäksi kuulijat pääsivät nauttimaan elävästä musiikista. Toukokuun lopussa LumiLinnan tilan valtasivat Life-Style -messut, jossa oli monenlaista nähtävää ja koettavaa hyvinvoinnin saralla.

Elävää musiikkia ilman pääsymaksua

LumiLinnan kesäkauden avajaisia vietetään 17.6.2023. Heinäkuusta lähtien LumiLinnalla pyörähtävät käyntiin keskiviikkoisin pidettävät Terrassin kesälivet. Jokaisena neljänä keskiviikkona luvassa on elävää musiikkia eri genreistä.

”Ensimmäisellä kerralla paikallinen Jazzpartio tulkitsee iskusävelmiä, vanhoja klassikoita jazzilla höystettynä. Seuraavilla viikoilla kuullaan taidokasta rautalankamusiikkia The Aftonsin soittamana, roots- ja bluesmusiikkia haukiputaalaisen musiikin monitaiturin Arto Louhelan esittämänä sekä Frosty River -yhtyeen todella taitavasti esitettyä akustista bluegrass-musaa. Näihin on kaikkiin vapaa pääsy”, tapahtumatoimen päällikkö Janne Pekkala kertoo.

Peräkonttikirppis on kesällä keskiviikkoisin LumiLinnan piha-alueella klo 16 – 20.

Amerikanrautoja ja drive-in näytös

Elokuussa harrasteajoneuvot valtaavat LumiLinnan piha-alueen, kun alueella järjestetään maksuton cruising-tapahtuma, Rock’n Roll Summer Circus. Koko perheen tapahtumassa voi ihailla ajoneuvoja, nauttia elävästä musiikista ja drive-in elokuvanäytöksestä.

”Elokuvan jälkeen alkaa ravintolassa vielä aikuiselle välle suunnatut after partyt, joissa esiintyy maailmanluokan rockabilly-artisti Darrel Higham sekä muutamia kotimaisia

Kemin LumiLinnalla tapahtuu läpi kesän

TEKSTI: TIINA FAGER | KUVA: KEMIN MATKAILU OY

artisteja” musiikkiin intohimoisesti suhtautuva Pekkala kertoo.

”Meiltä voi vuokrata tarjoushintaan myös majoituksen Seaside Glass Villasta jos haluaa jäädä nauttimaan Kemin kesäillasta pidemmän kaavan mukaan”, Barria vinkkaa.

Tiloja vuokrattavana monenlaisiin tapahtumiin – myös yksityishenkilöille

Lumilinnarakennuksen raikkaat ja valoisat tilat taipuvat monenlaiseen ja yläkerran akustiikka toimii hyvin myös musiikkitapahtumissa. Toimivat tilat ovat vuokrattavissa niin yrityksille kuin yksityishenkilöille.

”Meillä voi järjestää kokouksia, syntymäpäiviä, valmistujaisia tai vaikka illanviettoja kaiveriporukalla. Harva tietääkään, että meillä on vuokrattavissa mahtavat saunatilat merinäköalalla, joissa on uusi poreallaskin. Tiloihin voi pyytää myös ulkopuolisen toimijan tekemään esimerkiksi kasvohoitoja”, Barria ideoi.

”Tilat taipuvat vaikka mihin! Hyvällä keuhkilla voi järjestää vaikka skumppajoogaa saunaosaston terassilla. Matot terassille ja ravintolan puolelta juomien tilaus saunalle”, Pekkala jatkaa.

Päärakennuksen vastaanotto lounge-tiloihin palvelee päivittäin. ”Jos nautiskelee kesäpäivästä Mansikkakanokan uimarannalla niin voi pistäytyä aulassa vaikka jäätelöllä minä päivänä hyvänsä. Yläkerran ravintola palvelee kesän ajan keskiviikosta lauantaihin klo 14–21. Onhan meillä myös matkamuiستomyymälöitä, joista voi ostaa viime hetken viemiset kesän kyläilyreissuille”, Barria kertoo.

LumiLinnan tapahtumista löydät
lisätietoa kotisivuilta
www.experience365.fi sekä
Facebookista ja Instagramista
[@lumilinnasnowcastle](https://www.instagram.com/lumilinnasnowcastle)

Ohjatut ryhmät 5.6.2023 alkaen

Maanantaisin

- Klo 9.15 Kehonhuolto, Mansikkakanon nurmialue
- Klo 10-12 Liikunnanohjaaja tavattavissa uimahallilla
- Kello 12 Koristreenit aloittelijoille, Sauvosaaren koriskenttä
- Klo 13 Rantalentis aloittelijoille, Mansikkakanon uimaranta
- Klo 14 Vesisota (oma vesipysäyksen mukaan) Mansikkakanon uimaranta
- Klo 15.30 Tanssillinen vesijumppa, Uimahalli (Maksullinen) (päättyy 26.6.)

Tiistaisin

- Klo 10 Tuolijumppa, Meripuiston laululava
- Klo 11 Perheliikunta, Liikennepuisto
- Klo 13 Tanssiliikunta, Mansikkakanon nurmialue (päättyy 4.7.)
- Klo 14 Suppailu, Mansikkakanon uimaranta

Keskiviikkoisin

- Klo 10 Laiteopastus, Mansikkakanon ulkokuntosali
- Klo 11 Kahvakuulajumppa, Mansikkakanon nurmialue
- Klo 13 Pihaleikit, Hepolan koulu
- Klo 14 Suppailu, Paavonkarin uimaranta

Torstaisin

- Klo 11 Lapsivanhempi Jumppa, Liikennepuisto
- Klo 13 Pelit, Koivuharjun koulun piha
- Klo 14 Laiteopastusta ja ohjattua liikuntaa Ruutinrannan senioripuistossa
- Klo 16 Kehopainojumppa, Ruutinrannan senioripuiston nurmialue
- Klo 16.30 Kehonhuolto, Ruutinrannan senioripuiston nurmialue

Perjantaisin

- Klo 9 Pallopelit 1-4 lk, Jungon pikkukenttä
- Klo 10 Porrastreeni, Junko
- Klo 12 Mailapelit, Takitsun areena
- Klo 13 Toiminnallinen treeni, Junko
- Klo 14 Suppailu, Takitsun uimaranta

Muutokset mahdollisia, joista ilmoitetaan "Kemin kaupunki Liikuntapalvelut" Facebook-sivuilla sekä "liikkuminenon-makiaakemissä" Instagram-tilillä.

Porrastreeni Jungossa.

Liikunnan kesätarjonta

TEKSTI: HEIDI LASSURI | KUVA: SONJA JANKKILA

Kesällä liikuntapalvelut tarjoavat erilaisia ohjattuja ryhmiä eri puolilla Kemiä. Liikumme Mansikkakanolla, Ruutissa, Meripuistossa, Takajärvellä, Jungossa, Hepolassa ja Paavonkarissa.

Ryhmiä löytyy peleistä jumppiin ja portaista suppailuun. Tarjontaa on kaiken ikäisille ja eri kuntoisille. Palvelut ovat maksuttomia tanssillista vesijumppaa lukuun ottamatta.

Pelivälineet ja sup-laudat pelastusliiveineen löytyvät meiltä. Ohjattuihin jumppiin tarvitset alustan ja kahvakuulajumppaan oman kahvakuulan. Sadepäivinä toimintaa ei järjestetä.

Ilmainen liikuntaneuvonta jatkuu läpi kesän. Kesähän on mainiota aikaa liikkua ulkona, grillata terveellisesti ja huolehtia itsestä. Tapaamiset sovitaan henkilökohtaisesti ja toiveitasi kuunnellen! Tarjoamme myös mahdollisuuden terveystestitesteihin ajanvarauksella.

Meidät tunnistaa Kemin liikuntapalveluiden logoilla merkityistä vaatteista. Listan ohjatuista ryhmistä löydät tämän lehden tapahtumakalenterista, kemi.fi nettisivulta, liikuntapalveluiden Facebookista sekä liikkuminen on Makiaa Kemissa! Instagramista.

Tule rohkeasti kokeilemaan ryhmiämme tai ota yhteyttä liikuntaneuvonnan asioissa: heidi.lassuri@kemi.fi, jeremias.loukusa@kemi.fi puh. 040 637 4117.

Uimahallin kesäaukioloajat ja käyttö 3.6.-7.7.2023

Ma- Pe 7.00-21.00 (3.6.-30.6.2023)

Ma -Pe 7.00-15.00 (3.-7.7.2023)

Lasten Uimakoulu 5.6.2023 klo 8:30 alkaen.

Alle 18-vuotiaiden ilmaisuinnit 3.6.-30.6.2023

Uimahalliin otetaan kesäkuun ajan enintään

50 yhtäaikaista maksutonta käyttäjää.

- Uintiajat maanantaista perjantaihin kello 14:00 - 19:00 (lasten uimakoulujen ulkopuolinen aika).
- Uintiaika on yli seitsemänvuotiaille uimataitoisille.
- Alle 18- vuotiaat vanhemman/isovanhemman seurassa maksutta uimahallin aukioloaikana.
- Käyttöaika enintään 2 tuntia.

Tervetuloa polskimaan!

Elinvoiman mahdollistaja

TEKSTI JA KUVA
SUSANNA CHAZALMARTIN

Kemin kaupungin uusi elinvoima-johtaja Kimmo Heikka tuntee hyvin alueen yrittäjät ja verkostot. Hän uskoo, että Kemillä on tulevaisuus teollisena kaupunkina myös jatkossa.

Elinkeinosektorilla on Kemissä meneillään monta murrosta. TE-palvelut ovat siirtymässä kunnille, rakennemuutos metsäteollisuudesta muihin teollisuuden aloihin jatkuu ja Stora Enson lopettamispäätöksestä alkanut ÄRM eli äkillinen rakennemuutos on tulossa uuteen vaiheeseen. Eri-tyinen tilanne oli myös yksi syy sille, että Kimmo Heikka halusi astua Digipoliksens toimitusjohtajan saappaista kaupungin palvelukseen.

”Jatkan edelleen myös Digipoliksella, mutta halusin erityisesti vahvistaa syksyllä käynnistävää rakennemuutossuunitelman tekemistä. Nyt kun akuutit ÄRM-toimet on saatu kahden vuoden aikana hyvälle mallille, on aika jättää ää-kirjain edestä pois ja siirtyä seuraavaan vaiheeseen. Kemiin tarvitaan uutta liiketoimintaa ja samaan aikaan olemassa olevia yrityksiä täytyy kehittää”, Heikka sanoo.

Elinvoimatoimialan laajapohjainen yhteistyö elinkeinopalvelujen, työllisyyspalvelujen ja maankäytön kesken näkyy Heikan mukaan erityisen hyvin ÄRM-työssä. Heikka ottaa esimerkiksi Infinited Fiber Companyn, joka suunnittelee tehtaan perustamista Veitsiluotoon. Aluksi Digipolis oli houkuttelemassa yrityksen Kemiin. Jotta yritys voisi käynnistää toiminnan Kemissä, tarvittiin kaavamuutos ja lisäksi tarvitaan työntekijöitä sekä alihankintaverkostoa.

”Tehtävämme on selvittää mistä löydetään 270 työntekijää yritykselle. Mukana suunnittelussa ovat alueen koulutussektori, ELY-keskus ja TE-palvelut. Valtaosa

Kimmo Heikka ilahtui Metsä Groupin ilmoituksesta tutkia hiilidioksidin talteenoton mahdollisuuksia. Hän uskoo, että vastaavanlaiset avaukset tulevat näkymään Kemin elinvoimassa.

Kemiin kohdistuvasta kiinnostuksesta liittyy tällä hetkellä tavalla tai toisella kiertoalouteen, joten tämän täytyy näkyä myös alueen koulutusmahdollisuuksissa.”

Heikan työaika jakautuu teoriassa 50/50 elinvoimajohtajan ja Digipoliksens toimitusjohtajan kesken. Käytännössä prosentteja tarvittaisiin Heikan mukaan 150.

”Minulla on kuulemma kaupungin pähkinäkalenteri. Elinvoimajohtajan työssä demokratiaan ja johtoryhmätyöskentelyyn liittyvät asiat tahdittavat viikkoja. Pitkä kokemukseni kehittämisyrityksessä Digipoliksens

johdossa teki tästä hypystä mahdollisen.”

Kaupungin haastavassa tilanteessa Heikka näkee paljon myös hyvää.

”Monelle kaupunkilaiselle aika näyttäytyy vaikeana, mutta jotta uutta voi syntyä, joskus on purettava vanhaa. Ammatillisesti tämä on erittäin mielenkiintoista aikaa. Meri-Lappi tulee olemaan vihreän siirtymän ja energiamurroksen myötä erittäin vetovoimainen alue ja tulevien vuosien aikana nähdään, minkälainen ekosysteemi esimerkiksi Metsä Groupin ympärille muodostuu.”

KEMIN KAUPUNKILIIKENTEN KESÄAIKATAULUT

3.6.-8.8.2023

Kesäajan kaupunkiliikennettä ajetaan etelästä pohjoiseen linjalla 2A, sekä lisäksi uutuutena Keminmaasta Kemin keskusta linjalla 10.

Linjojen aikataulut löytyvät mm. Google Maps -palvelusta, Matkahuollon aikatauluhausta

www.matkahuolto.fi tai Reitit & Liput - mobiilisovelluksesta.

Voit tarkistaa linja-autojen ajantasaiset sijainnit sijaintikartasta www.kemintaksi.fi/joukkoliikenne. Oikeudet muutoksiin pidätetään.

LINJA 2A MA-PE

Pohjoispuolella ajetaan aamupäivällä reittiä keskusta - Kivikko - Koivuharju - keskusta ja iltapäivällä päinvastoin.

Rytikarissa ajetaan aina reittiä Rytikatu - Karikatu - Karjalankatu - Rytikatu. Rytikariin mennessä ajetaan Hepolan kautta, jos menijöitä.

LINJA 2A Rytikari - Syväkangas - keskusta - Kivikko (aamupäivä)					
Rytikatu - Karikatu - Karjalankatu - Rytikatu - Veitsiluodontie - Hepolantie - Ruonantie - Veitsiluodontie - Eteläntie - Ouluntie - Valtakatu - Asemakatu - Meripuistokatu - Sankarikatu - Kauppakatu - Sairaalakatu - Marina Takalon katu - Pohjoisrantakatu - Asemakatu - Sauvonväylä - Kiveliönkatu					
Rytikarista keskustaan ja Kivikolle aamupäivällä					
MA-PE					
Työväentalo, Rytikatu	Ritikka, Ouluntie	Kaupungintalo, Meripuistokatu	LPKS, Sairaalakatu	AMK, Kiveliönkatu	
6:22	6:35	6:40	6:45	6:50	
7:22	7:35	7:40	7:45	7:50	
8:22	8:35	8:40	8:45	8:50	
9:22	9:35	9:40	9:45	9:50	
10:22	10:35	10:40	10:45	10:50	

LINJA 2A Kivikko - keskusta - Syväkangas - Rytikari (aamupäivä)					
Kiveliönkatu - Lapintie - Taaplaajankatu - Koivuharjunkatu - Lapintie - Asemakatu - Pohjoisrantakatu - Marina Takalon katu - Sairaalakatu - Kauppakatu - Sankarikatu - Meripuistokatu - linja-autoasema, Asemakadun pysäkki - Asemakatu - Valtakatu - Ouluntie - Eteläntie - Veitsiluodontie - (Ruonantie - Hepolantie -) Veitsiluodontie - Rytikatu					
Kivikolta keskustaan ja Rytikariin aamupäivällä					
MA-PE					
AMK, Kiveliönkatu	LPKS, Sairaalakatu	Linja-autoasema, Asemakatu	Ritikka, Ouluntie	Työväentalo, Rytikatu	
	6:00	6:02	6:10	6:22	
6:50	7:00	7:02	7:10	7:22	
7:50	8:00	8:02	8:10	8:22	
8:50	9:00	9:02	9:10	9:22	
9:50	10:00	10:02	10:10	10:22	
10:50	11:00	11:02			

LINJA 2A Rytikari - Syväkangas - keskusta - Kivikko (iltapäivä)					
Rytikatu - Karikatu - Karjalankatu - Rytikatu - Veitsiluodontie - Hepolantie - Ruonantie - Veitsiluodontie - Eteläntie - Ouluntie - Valtakatu - Asemakatu - Meripuistokatu - Sankarikatu - Kauppakatu - Sairaalakatu - Marina Takalon katu - Pohjoisrantakatu - Asemakatu - Lapintie - Koivuharjunkatu - Taaplaajankatu - Lapintie - Kiveliönkatu					
Rytikarista keskustaan ja Kivikolle iltapäivällä					
MA-PE					
Työväentalo, Rytikatu	Ritikka, Ouluntie	Kaupungintalo, Meripuistokatu	LPKS, Sairaalakatu	AMK, Kiveliönkatu	
12:32	12:45	12:50	12:55	13:05	
13:32	13:45	13:50	13:55	14:05	
14:32	14:45	14:50	14:55	15:05	
15:32	15:45	15:50	15:55	16:05	
16:32	16:45	16:50			

LINJA 2A Kivikko - keskusta - Syväkangas - Rytikari (iltapäivä)					
Kiveliönkatu - Sauvonväylä - Asemakatu - Pohjoisrantakatu - Marina Takalon katu - Sairaalakatu - Kauppakatu - Sankarikatu - Meripuistokatu - linja-autoasema, Asemakadun pysäkki - Asemakatu - Valtakatu - Ouluntie - Eteläntie - Veitsiluodontie - (Ruonantie - Hepolantie -) Veitsiluodontie - Rytikatu					
Kivikolta keskustaan ja Rytikariin iltapäivällä					
MA-PE					
AMK, Kiveliönkatu	LPKS, Sairaalakatu	Linja-autoasema, Asemakatu	Ritikka, Ouluntie	Työväentalo, Rytikatu	
	12:10	12:12	12:20	12:32	
13:05	13:10	13:12	13:20	13:32	
14:05	14:10	14:12	14:20	14:32	
15:05	15:10	15:12	15:20	15:32	
16:05	16:10	16:12	16:20	16:32	

LINJA 2A LA-SU

Pohjoispuolella ajetaan reittiä keskusta - Koivuharju - Kivikko - keskusta.

Rytikarissa ajetaan reittiä Rytikatu - Karikatu - Karjalankatu - Rytikatu. Rytikariin mennessä ajetaan Hepolan kautta, jos menijöitä.

LINJA 2A Rytikari - Syväkangas - keskusta - Kivikko					
Rytikatu - Karikatu - Karjalankatu - Rytikatu - Veitsiluodontie - Hepolantie - Ruonantie - Veitsiluodontie - Eteläntie - Ouluntie - Valtakatu - Asemakatu - Meripuistokatu - Sankarikatu - Kauppakatu - Sairaalakatu - Marina Takalon katu - Pohjoisrantakatu - Asemakatu - Lapintie - Koivuharjunkatu - Taaplaajankatu - Lapintie - Kiveliönkatu					
Rytikarista keskustaan ja Kivikolle					
LA-SU					
Työväentalo, Rytikatu	Ritikka, Ouluntie	Kaupungintalo, Meripuistokatu	LPKS, Sairaalakatu	AMK, Kiveliönkatu	
10:32	10:45	10:50	10:55	11:05	
11:32	11:45	11:50	11:55	12:05	
13:32	13:45	13:50	13:55	14:05	
14:32	14:45	14:50	14:55	15:05	
15:32	15:45	15:50	15:55	16:05	
16:32	16:45	16:50			

LINJA 2A Kivikko - Keskusta - Syväkangas - Rytikari					
Kiveliönkatu - Sauvonväylä - Asemakatu - Pohjoisrantakatu - Marina Takalon katu - Sairaalakatu - Kauppakatu - Sankarikatu - Meripuistokatu - linja-autoasema, Asemakadun pysäkki - Asemakatu - Valtakatu - Ouluntie - Eteläntie - Veitsiluodontie - (Ruonantie - Hepolantie -) Veitsiluodontie - Rytikatu					
Kivikolta keskustaan ja Rytikariin					
LA-SU					
AMK, Kiveliönkatu	LPKS, Sairaalakatu	Linja-autoasema, Asemakatu	Ritikka, Ouluntie	Työväentalo, Rytikatu	
	10:10	10:12	10:20	10:32	
11:05	11:10	11:12	11:20	11:32	
12:05	12:10	12:12	12:20	12:32	
13:05	13:10	13:12	13:20	13:32	
14:05	14:10	14:12	14:20	14:32	
15:05	15:10	15:12	15:20	15:32	
16:05	16:10	16:12	16:20	16:32	

LINJA 10 MA-PE

Liikennöi kesäarkipäivisin aamulla ja iltapäivällä Kemin ja Keminmaan välillä tunnin vuorovälillä.

LINJA 10 Keminmaa - Lautiosaari - Paattio - Koivuharju - Kivikko - keskusta					
Rovaniementie, Keminmaan koulukeskus - Torniontie - Lapintie - Tervolantie - Lautiosaarentie - Akkunusentie - Tervolantie - Lapintie - Aatonkatu - Tornionkatu - Tulkkilankatu - Pajusaarentie - Koivuharjunkatu - Mäntyläntä - Perttusenkatu - Kiveliönkatu - Sauvonväylä - Asemakatu - Pohjoisrantakatu - Marina Takalon katu - Sairaalakatu - Kauppakatu - Sankarikatu - Meripuistokatu - Asemakatu					
MA-PE					
Koulukeskus, Rovaniementie	Paattio, Aatonkatu	Lappia, Perttusenkatu	LPKS, Sairaalakatu	Linja-autoasema, Asemakatu	
7:20	7:30	7:40	7:45	7:50	
8:20	8:30	8:40	8:45	8:50	
14:35	14:45	14:55	15:00	15:05	
15:35	15:45	15:55	16:00	16:05	

LINJA 10 Keskusta - Kivikko - Koivuharju - Paattio - Lautiosaari - Keminmaa					
Asemakatu - Meripuistokatu - Sankarikatu - Kauppakatu - Sairaalakatu - Marina Takalon katu - Pohjoisrantakatu - Asemakatu - Sauvonväylä - Kiveliönkatu - Perttusenkatu - Mäntyläntä - Koivuharjunkatu - Pajusaarentie - Tulkkilankatu - Tornionkatu - Aatonkatu - Lapintie - Tervolantie - Lautiosaarentie - Akkunusentie - Tervolantie - Lapintie - Torniontie - Rovaniementie, Keminmaan koulukeskus					
MA-PE					
Linja-autoasema, Asemakatu	LPKS, Sairaalakatu	Lappia, Perttusenkatu	Paattio, Aatonkatu	Koulukeskus, Rovaniementie	
7:50	7:55	8:00	8:10	8:20	
14:05	14:10	14:15	14:25	14:35	
15:05	15:10	15:15	15:25	15:35	
16:05	16:10	16:15	16:25	16:35	

	Aikuinen	Lapsi / nuori 4-18 v.	Alle 4 v.
Kertalippu, eur	3,50 €	1,80 €	ilmainen

Liikennöitsijä
Asiakaspalvelu
Kemin Taksipalvelu Oy
ma-pe 8-15 puh. 050 529 1376
www.kemintaksi.fi

Poikkeavat ajopäivät:
23.6. juhannusaatto, ajetaan sunnuntaivuorot, klo 13 jälkeen lähteviä vuoroja ei ajeta
24.6. juhannuspäivä, ei liikennöintiä
Aikataulumerkintöjen selitteet:
HMM kintä lähtöaika pysäkillä (auto ei lähde ennen ilmoitettua aikaa)
HEMM arvioitu lähtöaika pysäkillä

Satulan selässä

Kemin monimuotoisen julkisen taiteen ja muistomerkkien pariin

kemi.fi/julkinen-taide

TEKSTI: TANJA KAVASVUO
KARTTA: NATALIA ZAKHARENKO

Elämää uhkuvat Hyppäävät lohet, Hah-tisaaren rannassa loistava Majakka, kävelykadun veistokset ja kirkkopuiston muistomerkit ovat useimmille tuttuja. Kaupungista löytyy näiden lisäksi noin 100 julkista taideteosta, veistosta ja historiallista muistomerkkiä. Lisäksi Kemin rakennusten sisä- ja ulkotiloissa sijaitsee lukuisia reliefejä, muistolaattoja ja rakennuksiin suunniteltuja taideteoksia.

Julkisia taideteoksia ja muistomerkkejä on hankittu kaupunkiin vuodesta 1924 alkaen. Sotien jälkeistä kaupungin julkista taidetta hallitsivat muistomerkit ja sankaripatsaat. 1950–1980-luvuilla kaupunkiin nousi mm. Lapin monitaituri Ensio Seppäsen veistoksia, joita pystytettiin mm. valtakunnan politiikkaan vaikuttaneiden kemiläisten sekä kaupungin merkittävien tapahtumien muistoksi.

1970-luvulla kaupungin julkisessa taiteessa siirryttiin aiemmin realistisesta kuvaamisesta abstraktimpaan suuntaan. Uudentyyppisiä veistoksia hankittiin mm. Arvo Siikamäeltä ja Aimo Talevalta. Runsainta julkisen taiteen hankinta oli 1980–1990-luvuilla. Tuolloin pystytettiin mm. massiiviset Stone Age, Sotalapsipatsas

Pieni ikuisuus sekä Eino Tainion muistomerkki.

2000–2010 -luvulla kaupunkikuvaa rikastuttamaan on saatu mm. Eteläntien liikenneympyrän taideteos, Myllyniemen uiton muistomerkki, kävelykadun veistokset sekä kolme kaupungin keskustan muraalia. Uusimpana julkisen taiteen teoksena ilahduttaa keväällä 2023 valmistunut valo- ja äänitaideteos

Flumen Pajarinrannan päiväkodin julkisivussa. Teos on hankittu ns. prosenttiperiaatteella, joka tarkoittaa taidehankintojen rahoitusmallia, jossa noin prosentti rakentamisen kustannuksista sijoitetaan taiteeseen. Kemi on ollut prosenttitaidteen merkittävä edelläkävijä jo vuodesta 1967.

Kaupungin monimuotoiseen julkiseen taiteeseen voi tutustua vaikka polkupyö-

KARTAN KOHTEET

1. Päättymätön viiva (Ken Hiratsuka, 1993)
2. Majakka (Kaija Kiuru, 2002)
3. Pieni ikuisuus (Sanna Koivisto, 1996)
4. Ukkometto (Aimo Taleva, 1982)
5. Matka mahdollisuuksien ovelle (Sanna Koivisto, 1997)
6. Karjalaan jääneiden muistomerkki (Kirsti Liimatainen 1967),
Muualle haudattujen sankarivainajien muistomerkki (Tero Eloranta 1992),
Rukoileva sotilas (Evert Porila 1924),
Ja toiset saavat kutsun (Emil Filén 1949),
Tyhjän sylin muistopaasi (2002)
7. Flumen (Mia Erlin ja Heini Myllyoja, 2023)
8. Yhdessä nousee ylöspäin (Gunnar Suikki, 2006)
9. Kansanedustaja Eino Tainion muistomerkki (Ensio Seppänen, 1981)
10. Playstation, Merimerkki ja Liikennemerkki (Sauli Miettunen, 2011)
11. Prosperity (Wild Drawing, 2016)
12. Hyppäävät lohet (Ensio Seppänen, 1969)
13. Maaherra Uno Hannulan muistomerkki (Ensio Seppänen, 1981), Tukkipoikia lautalla (Wäinö Aaltonen, 1955)
14. Stone Age (Keijo Nevaranta, 1998)

Lataa puhelimeesi
Cardu ja sieltä Kemi Card
www.cardu.com

räretkellä. Kokosimme kartalle 4,6 kilometrin mittaisen kaupunkilenkin. Käy testaamassa, tai suunnittele oma reittisi. Teoksia riittää Myllyniemestä Ajokseen asti! Tiedot ja sijaintipaikat kaupungin julkisen taiteen teoksista ja muistomerkeistä löydät kätevimmin Kemi Card -sovelluksesta sekä Kemien kaupungin kotisivuilta.

OSALLISTAVA BUDJETTI 2023

Osallistava budjetti 2023

TEKSTI: JUKKA VILÉN

Osallistava budjetointi on toimintatapa, jossa asukkaat otetaan mukaan yhteisiä verovaroja koskevaan keskusteluun, suunnitteluun ja päätöksentekoon. Osallistava budjetointi tarkoittaa talouden ja demokratian yhdistämistä. Asukkaat otetaan siinä mukaan pohtimaan ja myös päättämään siitä, mihin määrätty taloudelliset resurssit käytetään. Vuoden 2023 osallistava budjetointi oli Kemien kaupungille kahdeksas peräkkäinen ja Kemi onkin ollut Suomessa edelläkävijä toimintamallin käyttöönotossa

Kaupunki pyysi kemiläisiltä ehdotuksia siitä, miten he käyttäisivät 30 000 euron määrärahan. Tänä vuonna ehdotusten teemaksi esitettiin kaupunkikeskustan viihtyisyyden ja vetovoiman kehittämistä. Saimme kuntalaisilta ensi vaiheessa 45 ehdotusta osallistavan budjetin varojen käyttöön ja saatuja ehdotuksia kannatti toisessa vaiheessa 244 kuntalaista.

Ehdotuksista suosituimmiksi nousivat penkkien ja pöytien hankkiminen kaupunkitilaan, hiilinielujen ja kaupunkiniittyjen lisääminen ja leikkipuistojen uudistaminen. Kaupunginhallitus päätti jakaa rahan suosituimpiin saatuihin ehdotuksiin ja keskustalualueelle puistoihin ja puistokaduille hankitaan uusia penkkejä ja pöytiä, ranta-alueiden ja puistojen viheristutuksia lisätään ja Meripuiston leikkikentälle tulee uusi hieno parivaijeriliuku.

Sauvosaaren koulua auditoimassa Bureau Veritaksen auditointia Pekka Virta ja rehtori Heli Veijola helmikuussa 2023

Suomen ISOin kaupunki

TEKSTI JA KUVAT EIJA KINNUNEN

Kuulostaa ISOttelulta? Mutta totta se on. Nimenomaan ISOilla kirjaimilla, mikä tarkoittaa, että Kemi on ainoa suomalainen kunta, jolla on sekä ISO 14001:2015 ympäristösertifikaatti että ISO 45001:2018 työterveys- ja työturvallisuussertifikaatti.

Ensimmäinen ympäristösertifikaatti saatiin vuonna 2019 seitsemälle kohteelle. Sertifioitavien kohteiden määrää on lisätty vuosittain ja vuonna 2021 sertifioitiin myös ensimmäiset työterveys- ja työturvallisuuskohteet. Tällä hetkellä Kemin kaupungilla on kaksikymmentä ISO-sertifioitua kohdetta. Niistä kahdellatoista eli kaikilla kouluilla ja lähes kaikilla päiväko-

deilla on molemmat sertifikaatit ja lopuilla kohteilla on – yhtään vähättelemättä – vain ympäristösertifikaatti. Ulkopuolinen auditointi tehdään vuosittain, Kemin kohteet on auditoinut Bureau Veritas.

Miten ISO näkyy käytännössä?

ISO 14001 ja ISO 45001 -standardit ovat

osa johtamisjärjestelmää ja niitä käytetään työkaluina tehostamaan toimintoja jatkuvan parantamisen periaatteella. Standardi antaa toiminnalle raamit, suunnan ja eräpäivät: Se ohjaa keskittymään olennaiseen eli tekoihin, jotka tehokkaimmin parantavat kaupungin ympäristövaikutteista toimintaa. On määriteltävä, kuka vastaa mistäkin, jotta tekemiset eivät jää sen kuuluisan ”jonkun” vastuulle.

Sertifiointiin liittyvissä auditoinneissa nousee esiin parannuskohteita, joita ei välttämättä itse huomaa tai joita ei ole vaan tullut paranneltua. Auditoinnissa tarkistetaan, että aiemmat suunnitelmat on toteutettu ja uusille on määritelty eräpäivät, joiden innoittamina saadaan hommat hoidettua ja sertifikaatit pysymään seinillä! Eräpäivä on hyvä motivaattori.

Auditoinnissa kunnan toimintaa tarkastellaan laajasti kaupunkistrategiasta työntekijöiden käytännön tekemiseen. Ja kaikkea siltä väliltä. Se, että kaupunkistrategiassa on sitouduttu ISO 14001 standardin edellyttämään ympäristönsuojeluun, näkyy työntekijälle esimerkiksi niin, että materiaalikeskus ajaa sähköautolla, koulut seuraavat ja vähentävät ruokahävikkiään tai toimistotyöntekijä ei pudota banaaninkuoria huoneensa roskikseen, vaan vie ne taukokuoneen biojäteastiaan. Kaikkia haastetaan miettimään tekemisiään myös ympäristön kannalta: Onko tämä pakko tulostaa paperille? Voisinko kulkea auton sijaan pyörällä? Liikenisikö jostain käytettyjä mappeja uusien tilaamisen sijaan? Kylvetäänkö puiston nurkkaan niittykukkia nurmikon sijaan? Sammutanko tietokoneen yöksi? Voisiko jotain tehdä toisin, niin että ympäristö kiittäisi, mutta työ tulisi silti tehtyä tehokkaasti?

ISO 45001 -työterveys- ja työturvallisuusstandardin tavoitteena on parantaa työntekijöiden terveyttä ja turvallisuutta, vähentää työpaikkojen riskejä sekä luoda terveellisempiä ja turvallisempia työolosuhteita. Standardin mukainen toiminta edistää useita YK:n Kestävän kehityksen tavoitteita (Agenda2030) tasa-arvosta terveyteen ja hyvinvointiin, joten se sopii

Mikä se ISO on?

ISO on kansainvälinen standardisoimisjärjestö, jota ei hallinnoi yksittäinen valtio, vaan joka muodostuu kansallisista standardisoimisjärjestöistä, yksi kustakin maasta. Suomen edustaja on Suomen Standardisoimisliitto (SFS).

Standardi vai sertifikaatti?

Standardia voi noudattaa ilman sertifikaattia, mutta sertifikaattia ei saa noudattamatta standardia. Sertifikaatti on ulkopuolisen tahon myöntämä todistus siitä, että organisaatio toimii standardin edellyttämällä tavalla. Jotta sertifikaatti pysyy voimassa, ulkopuolinen taho käy vuosittain tarkistamassa, että standardia noudatetaan eli auditoimassa.

Kemin ISO-sertifioidut kohteet:

ISO 14001:2015 ja
ISO 45001:2018 (14k ja 45k)

Keskusvirasto:

Kaupunginkanslia (14k)
Hankinnat -toiminto (14k)
Materiaalikeskus (14k)

Ympäristötoimiala:

Energiatehokkuus (14k)

Konekeskus (14k)

Hyvinvointitoimiala:

Kirjasto (14k)

Historiallinen museo (14k)

Taidemuseo (14k)

Hepolan koulu (14k, 45k)

Karihaaran koulu (14k, 45k)

Kivikon koulu (14k, 45k)

Koivuharjun koulu (14k, 45k)

Sauvosaaren koulu (14k, 45k)

Syväkankaan koulu (14k, 45k)

Kemin lyseon lukio (14k, 45k)

Hepolan päiväkotia (14k, 45k)

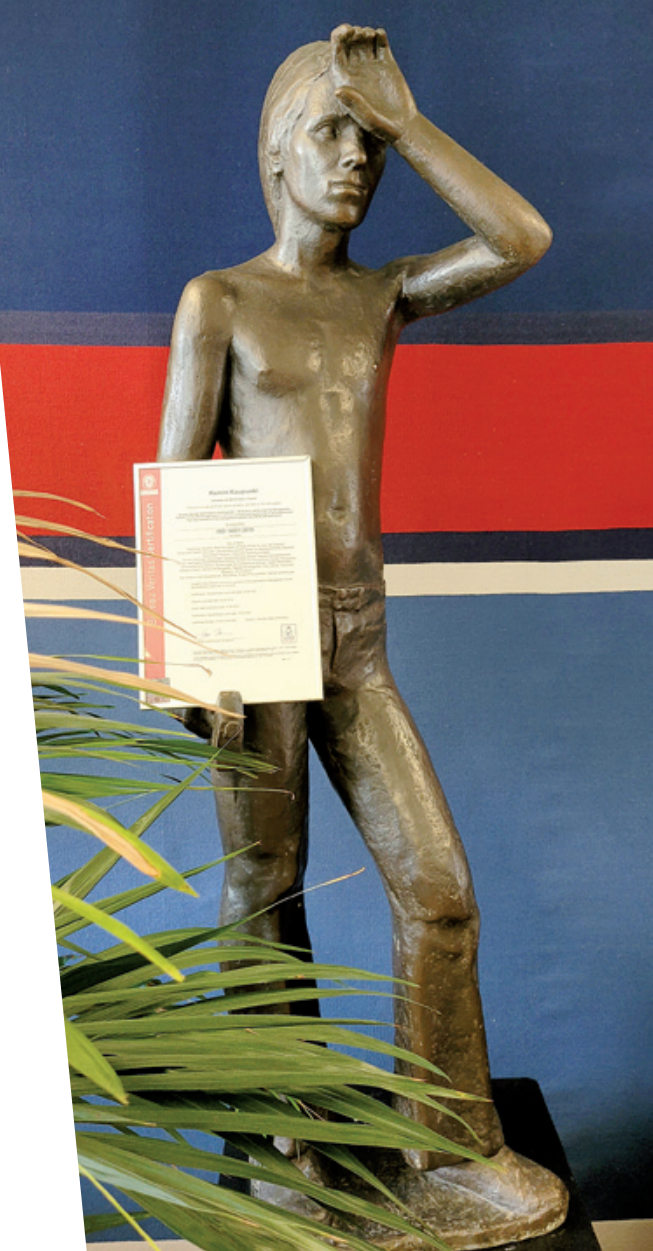
Kivikon päiväkotia (14k, 45k)

Pajarinrannan päiväkotia (14k, 45k)

Sauvosaaren päiväkotia (14k, 45k)

Syväkankaan esiopetus (14k, 45k)

20 kohdetta

Erkki Mykrän "Nuori työläinen" -veistoksen tunnelma tuntuu auditoimissa välillä tutulta.

erityisen hyvin Kemin kaupungille, jossa YK:n tavoitteet ovat osa kaupunkistrategiaa. Vaikka työsuojelu on laeilla ja muilla määräyksillä tarkkaan säädelyä, on sertifiointi tehostanut sitäkin kannustamalla entistä systemaattisempaan toimintaan ja korostamalla työsuojelun merkitystä toimivalle ja hyvinvoinnille työyhteisölle.

Kun Kemin kaupunki päätti tavoitella ensimmäistä ympäristösertifikaattiaan, emme tarkkaan tiedäneet, mihin ryhdyimme. Esimerkkikuntia ei löytynyt eikä siten konsultteja, jotka olisivat tarkkaan osanneet opastaa, miten kunnan kannattaa asiassa edetä. Siispä loimme oman polkumme yhdessä konsultin kanssa. Saimme lisävirtaa muutamista "ei tule onnistumaan" -kommenteista. Vaikka polkua oli välillä todella raskasta luoda, ei kaduta. Päinvastoin, auditoitavien kohteiden henkilökunnalta saadaan vuosi vuodelta

enemmän palautetta, että vaikka alun kovempien ponnistustenkin jälkeen työtä on riittänyt, se on kannattanut. Ympäristöasiat solahtavat yhä enemmän osaksi jokapäiväistä tekemistä, ympäristövaikutteiset ideat ja parannukset on helpompi saada toteutettua ja työsuojeluasioihin kiinnittää entistä enemmän huomioita ja niiden kanssa edetään systemaattisemmin. Johdon ja päättäjien sitoutuminen sertifiointeihin puolestaan antaa tekijöille tukevan selkän ja koska standardit ovat osa johtamisjärjestelmää, ne ovat hyvä työkalu myös johdolle.

"Oho, miksi te ette kerro tästä missään?"

Tämä on usein kuultu kommentti, kun Kemin sertifikaatit tulevat puheeksi. No, kerrommehan me, muun muassa juuri

nyt tässä jutussa. Olemme kertoneet ja kerromme edelleen mielellämme kaikille, ketkä jaksavat kuunnella. Tai lukea.

Vaikka ISO on maailmanlaajuinen standardijärjestelmä, se koskettaa yksittäisiä ihmisiä useimmiten vain työ- tai opiskelu- paikkojen kautta. Ehkä se kiinnostaa vasta, kun on itse ollut suoraan asian kanssa tekemisissä. Ehkä siksi siitä kertomiseen ei kiinnitä huomiota, mistä saattaa kummuta otsikon hämmästely.

Kemi saa joka tapauksessa olla ylpeä sertifikaateistaan, kertokaa siis niistä eteenpäin! Vaikka kaikille, ketkä jaksavat kuunnella.

PS. Vaikka Ylen Miljoona roskapussia -haastekampanja on lehden ilmestyessä lopussa, haastamme lukijamme jatkamaan roskien keräämistä ympäristöstä. Siisti ympäristö pysyy paremmin siistinä kuin epäsiisti. Siistiä kesää kaikille!

Ajoksen Puidenpuuttuman uimaranta juhannuksena 1952.

Luonnon monimuotoisuuden edistämistä Kunta-Helmi hankkeen avulla Kemissä

TEKSTI: RIIKKA TOLONEN | KUVAT: EIJÄ KINNUNEN, MIKA GRÖNVALL,
KEMIN HISTORIAALLISEN MUSEON KUVA-ARKISTO

Ympäristöministeriön rahoittamien Helmi hankkeiden tavoitteena on edistää luonnon monimuotoisuutta, estää lajiston katoa ja parantaa Helmi-ohjelman arvokkaiden elinympäristöjen tilaa. Kemissä Kunta-Helmi hanke on ollut toiminnassa vuodesta 2021 alkaen. Ohjelmassa tehdään konkreettisia suojelu- ja hoitotöitä luonnon monimuotoisuuden hyväksi.

Hankkeen yksi merkittävä tavoite paikallisesti on Ajoksen Puidenpuuttuman hiekkarannan kunnostaminen. Ranta-alueen kunnostussuunnitelma on laadittu elokuussa 2022 ja toimenpiteet käynnistyvät kesällä 2023.

”Toimilla ennallistetaan elävä hiekkaranta, joka on osa Perämeren saarten Natura-alueita ja suojeltu. Hankkeen avulla turvataan alueen monimuotoisuus ja lajisto. Pääpainona ovat pensaiden raivaukset ja niitot ennallistamissuunnitelman mukaisesti, jonka Lapin ELY on hyväksynyt” maankäyttösuunnittelija Peter Brusila toteaa.

Paahteiset kedot ovat luontotyyppinä Suomessa äärimmäisen uhanlaisia. Kemissä tällaisia ketoja on esimerkiksi Kuivanuorossa Leukalan länssialueella, jossa kesällä 2023 luonnonhoitotoimenpiteet jatkuvat juurakoiden poistolla ja niittyjen hoidoilla.

”Paahteiselta niittyalueelta poistettiin männyntaimet syksyllä 2022 ja kesällä 2022 alueella tehdään kasvillisuus, perhos- ja hyönteisinventointi. Alue on valtakunnallisesti merkittävä, rakennettu kulttuuriympäristö.” Peter Brusila huomauttaa.

Kaudella 2023–2024 Helmihankkeessa kohteena on Kiikelin luonnon monimuotoisuuden ennallistaminen yhteistyössä Metsä Fibren kanssa.

”Kevään ja kesän 2023 aikana Kiikelissä raivataan tilaa metsäiselle hakamaalle, jossa lapinkarja voi laiduntaa. Tämä toteutetaan yhteistyössä Lappian maatalousoppi laitoksen kanssa.” Peter Brusila kertoo.

Kalkkinokalla lisätään Lapin Ely:n ohjauksessa äärimmäisen uhanalaisen hyönteislajin elinympäristöä vuosien 2023–2024 aikana. Kunnostettavia linnustokohteita kartoitetaan yhteistyössä Meri-Lapin lintutieteellisen yhdistyksen Xenuksen kanssa.

”Näin pyritään estämään lajikato, turvataan monimuotoisuus ja varaudutaan ilmastomuutokseen.” Peter Brusila toteaa.

Viihtyvyyttä ja turvallisuutta ympäristötoimialan investointi- ohjelmaan liittyvillä hankkeilla

Keskustan alueella on meneillään useita viihtyvyyttä parantavia hankkeita. Mansikkakanokan ranta-alueen viihtyvyyttä ovat lisänneet valmistuneet puistoalueet käy-

tävineen, sekä onkipaikat. Vuonna 2021 uimarannan ja puiston väliin tuotiin myös liikuntavälineitä asukkaiden käyttöön.

”Ranta-alueen suunnitelmaa päivitetään rantabulevardin osalta, huomioiden liikuntahallin kaavamuutokset. Niittyjä on tulossa Peurasaaren alueelle tuomaan ilmettä ja viihtyvyyttä yhdessä kaupunkiviljelyn kanssa. Myös Ruutin saarella olevat polut tehdään loppuun” ympäristöjohtaja Mika Grönvall kertoo.

Hahtisaarenkadulla on myös alkamassa ennallistaminen, kun kadun keskisaareke muuttuu viherkaistaksi. Lehtokatu-Pajusaarentiellä on myös ennallistaminen käynnissä. Puistokatuja yhdistäviä korokkeita on tulossa Meripuistokadulle.

”Risteysalue korotetaan ja samalla tämä toimii myös hidasteena. Puistokäytävältä toiselle on siten mahdollista siirtyä suojatien läpi. Viihtyvyyden lisäämiseksi korokkeille on suunniteltu viheristutuksia.” Mika Grönvall toteaa.

Korokkeet ovat vuoden 2023 hanke ja kilpailutus on käynnissä. Käytännön toteutus on loppukesän ja syksyn 2023 aikana. Puistokäytävälle on suunniteltu levähdysalueita, joihin tuodaan pöytä- ja penkkiyhdistelmiä lisäämään asukkaiden viihtyvyyttä.

Kaupunkiviljelyä keskustan tuntumassa

Kemiläisillä on pian mahdollisuus kokeilla kaupunkiviljelyä keskustan tuntumassa. Kemin kaupunki vuokraa lavakauluslaattikoita 29.5. – 1.10.2023 väliselle ajalle viljelyä varten. Vuokra on 20 euroa laattikolta viljelykauden ajan. Varatessaan viljelylaatikon kaupunkiviljelijä sitoutuu noudattamaan yhteisiä ohjeita, jotka ovat luettavissa kaupungin nettisivuilta. Laatikot toimitetaan multineen varaajan nimellä ja kaupunkiviljelijän ohjeistuksella varustettuna Mansikkankadulla sijaitsevaan Koivuniemen puistoon. Istutuksia voi käydä hoitamassa haluamanaan kellonaikana. Kaupunki huolehtii multien

ja lannoitteiden lisäämisestä jatkossa kasvukauden alussa.

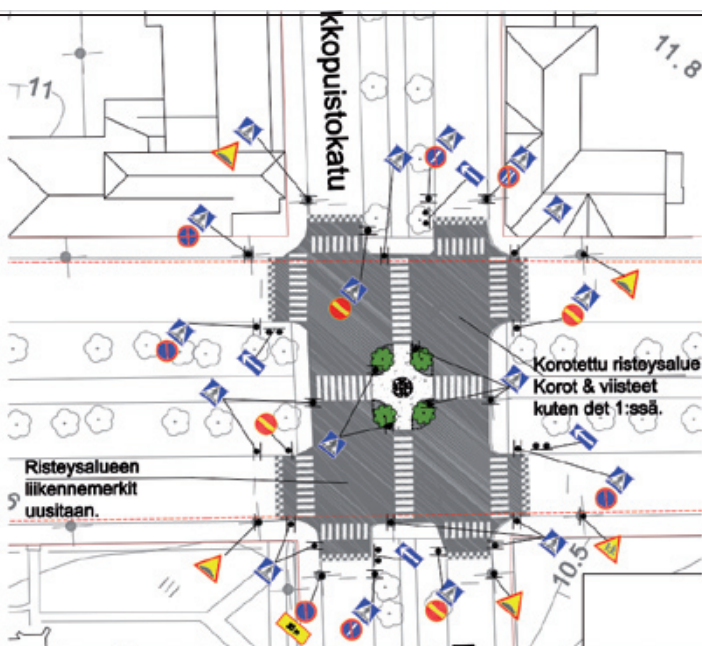
Kaupunkiviljely on ollut osa hankkeita aikaisemminkin. Ympärivuotinen kaupunkiviljely ja lähiruuan tuottaminen Kemissä-hanke kehitti kaupunkiviljelyä Kemissä yhteistyössä koulutuskuntayhtymä Lappian kanssa. Kaupunkiviljelylle mahdollistuu nyt jatkumo ja tänä kesänä kaupunkiviljely kohdentuu asukkaiden käyttöön.

Sijainti viljelylaatikoille on puistomes-tari Katri Lassilan mukaan Koivuniemen-puistossa mitä parhain, matonpesulaiturin läheisyys mahdollistaa kasteluveden ottamisen matonpesupaikalta. Ranta-alueen kulkureitit yhdistyvät Koivuniemenpuistossa ja mahdollistavat kaikille alueella liikkuville viljelyiden ihastelun. Luontainen liike alueella myös suojelee viljelyksiä, joka myös osaltaan puoltaa paikkavalintaa ja helpottaa alueen valvomista. LumiLinna, matonpesupaikka ja kaupunkiviljely tuovat uutta elämää ja synergiaa alueelle. Alueelle tuodaan myös penkkejä lisäämään viihtyvyyttä.

Kaupunkiviljely aloitetaan pienimuotoisesti ja jatkoa suunnitellaan sen mukaan, miten ihmiset viljelystä innostuvat.

”Toiveena on, että alueesta tulee viihtyisä ja yhteisöllinen kohtaamispaikka kaupunkiviljelijöille.”

Toiveena on, että
alueesta tulee
viihtyisä ja
yhteisöllinen
kohtaamispaikka
kaupunkiviljelijöille.

Tulevan Meripuistokatu-Kirkkopuistokatu risteyksen karttakuva.

Kaupunkiviljelyä Jänkälässä.

Työpajatyöskentelyä Lumilinnalla. Kuvassa vasemmalta Olli Ahonen, Noora Barria, Salme Puolakka, Toni Junes, Päivi Koskela ja Oskar van Ieperen

Matkailun ja palveluiden elpymissuunnitelma - Master Plan Kemi hankkeen tulokset

LAPIN LIITTO

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

TEKSTI JA KUVA: ANNE OIKARINEN

Syksyllä 2021 Kemin kaupungilla polkaistiin käyntiin Matkailun ja palveluiden elpymissuunnitelma -Master plan Kemi 2030 hanke. Hankkeen tavoitteena oli lisätä ja vahvistaa Kemin alueen matkailun, kaupan ja palvelualojen liiketoimintaa ja toimintaedellytyksiä yhteisellä kehittämissuunnitelmalla. Hankkeen alussa tehtiin laaja nykytila-analyysi, joka on luettavissa Kemin kaupungin verkkosivuilta <https://www.kemi.fi/tiedotteet/masterplan-hankkeen-nykytila-analyysi-nyt-tutustuttavissa/>. Hankkeessa laajennettiin yhteistyöverkostoja, tehtiin työpajoja, pilotteja, työryhmytyöskentelyä ja benchmarkkausmatkoja. Yhdessä matkailu- ja palvelutoimijoiden kanssa syntyi kehittämissuunnitelma eli Master plan 2030.

Mikä sitten on Master Plan?

Master Plan on kehittämissuunnitelma, joka luo tulevaisuuden suuntaviivat ja keskeiset toimenpiteet kehittämiselle lyhyellä, keskipitkällä tai pitkällä aikavälillä. Suunnitelma tukee jatkossa päätöksentekoa ja ohjaa kehittämistyötä johdonmukaisesti. Tämä taas helpottaa niin yritysten kuin julkisen tahon kehittämishankkeiden läpivientä ja rahoitusmahdollisuuksia. Tuloksena syntyy matkailun ja palvelujen kehitystoimintaa ohjaava, yrittäjä- ja liiketoimintalähtöinen Master Plan, joka suuntaa määrätietoista kehittämistyötä vuoteen 2030 saakka.

Suunnitelma tekee näkyväksi yhteisen tahtotilan ja tavoitteet vuoteen 2030

Suunnitelman keskiössä on kestävä ja ympärivuotinen matkailu. Suunnitelmallisella kehittämistyöllä mahdollistetaan laadukkaammat ja kilpailukykyisemmät palvelut matkailijoille. Master planissa huomioitiin erityisesti merellisyys, arktisuus, saavutettavuus ja digitaalisuus. Suunnitelman myötä pystytään hyödyntämään kotimaisen matkailun vetovoima ja mahdollistamaan kansainvälisen matkailun elpyminen. Suunnitelma tekee näkyväksi yhteisen tahtotilan ja tavoitteet vuoteen 2030, mihin toimijat ovat yhdessä sitoutuneet.

Suunnitelmaa on toteutettu antoisassa vuorovaikutuksessa yritysten ja sidosryhmien kanssa työpajoissa Kemissä keväällä 2023. Työskentely keräsi yhteen 46 toimijaa. Työpajoissa on määritelty kehittämisen tavoite- ja tahtotilaa sekä tavoitteita tukevia toimenpiteitä, investointeja ja kehittämishankkeita vuoteen 2030 saakka. Matkailun ja palveluiden elpymissuunnitelma -Master plan Kemi 2030 hankkeen rahoittajana oli EAKR/Lapin liitto ja Kemin kaupunki. FCG on toiminut prosessin asiantuntijana Kemin kaupungin toimeksiannosta ajalla 12/2022–6/2023.

Töihin matkailualalle Kemiin, Lapin ainoaan merenrantakaupunkiin

TEKSTI: VILMA KLEMETTI | KUVA: KEMIN KAUPUNKI

”Lämpimästi vaatetta päälle, sillä työpäivä alkaa tänään merenjäällä. Aurinko on juuri nousemassa, kun ensimmäiset asiakkaat tulevat vaihtamaan vaatteensa tulevaa pilkkiretkettä varten. Varmistan, että kaikilla on tarpeeksi vaatetta ja sitten suuntaamme läheiselle merenjäepoukamalle yhdessä. Lapset ovat innoissaan ja jäälle päästyämme näytän, miten kairaa käytetään ja innokkaimmat pääsevät harjoittelemaan heidän mielestään lopulta parasta osiota koko pilkkimisessä: jään kairamista. Saalis jääköön salaisuudeksi, mutta aamuauringon värjäämät lumiset merenjäämäiset, kuuma kaakao ja ilonkiljahdukset jäävät niin minun, kuin perheen sydämiin muistoiksi. Tätä kutsun työkseni.”

Näin kuvaa kemiläinen safariopas osaa työpäivästään. Hän saa tehdä työtä päivittäin upeissa merenrantamaisemissa opastaen niitä asioita, joita matkailija tulee ihmettelemään jopa monien tuhansien kilometrien päästä meille: talvella jäänmurtaajaa, Lumilinnaa, revontulia, merenjäätä, kelkkailua, poroja, valjakkokoiria, saunaa ja avantoa. Kesällä taas merta, Perämeren kansallispuistoa sekä upeaa Sisäsatamaa.

Usein matkailuala mielletään sopivaksi vain sosiaaliselle ja kielitaitoiselle ihmiselle, toisaalta ihmisen aitous voi tehdä lähtemättömyyden vaikutuksen asiakkaaseen. Suomalaiseen ja erityisesti lappilaiseen puhumiskulttuuriin kuuluu myös se, että puhutaan vain silloin kun on asiaa. Täydellistä kielitaitoa tärkeämpää on innostus työhön, oppaan työssä esimerkiksi luontoon ja elämyksiin. Jos alanvaihto tai ystävän houkuttelu paikkakunnalle on ollut mielessä, tässä mahdollisuuksia päästä työskentelemään merenrantamaisemiin Kemiin, jossa kaikki on lähellä.

KOLUMNI

Kemissä on vahva matkailun perusta

Matkailulla on suuri vaikutus Kemin kaupungin elinvoimaan. Toimialana matkailu luo palvelualalle työpaikkoja sekä tuo suoraan matkailutuloa alueen talouteen. Tämän lisäksi matkailun ytimessä on paikallisen kulttuurin, väestön ja elinympäristön säilyttäminen sekä tarjonnan ja sisällön rikastaminen niin vieraillevilla ihmisillä kuin elämystarjonnalla.

Olen saanut havaita tämän vajaan vuoden aikana Kemin Matkailu Oy:n toimistusjohtajan toimessa että Kemi on kaupunkina tehnyt rohkeita ja markkinassa erottuvia matkailulinjauksia jo vuosikymmenten ajan. Näihin perustuen on ajan saatossa saavutettu poikkeuksellinen tunnettuus ja kansainvälistymisaste matkailutoiminnalle verrattain pienessä kaupungissa. Lisäksi kaupunki sijoittuu maantieteellisesti luonnonrikkaaseen meriympäristöön joka on saavutettavissa maa-, meri- ja ilmateitse sekä omaa edelleen aidon paikallisen yhteisö rakenteen. Kaupunkia ei siten ole rakennettu ja kehitetty ”epäaidosti” vain vieraillevia turisteja varten.

Tunnettuus Lumilinnan ja Jäänmurtaja Sampon kotikaupunkina antaa lisäksi matkailulle eväät markkinoilla kärkituotteista puhumiseen – sellaiset todelliset kärjet jotka myös kuulija aidosti tunnistaa.

Nämä lähtökohdat vastaavat matkailumarkkinassa, niin kotimaassa kuin kansainvälisesti, oleviin trendeihin osuvasti tarjoten toimialalle hyvän perustan uudistumiseen ja kasvuun. Näillä lähtökodilla myös olemme aloittaneet Kemin Matkailu Oy:n uudistamisen tässä pandemian jälkeisessä uudessa matkailumarkkinassa. Yhtiön toiminta muuttuu niin arjen palvelutuotannossa kuin strategisessa suunnassa. Tavoitteemme on olla lähialueen, kotimaan sekä kansainväliseen kysyntään vastaava matkailutoimija joka tunnetaan erityisesti risteilyliiketoiminnasta sekä kokous- ja tapahtumataloprofiilista. Lisäksi haluamme olla pidetty osa Kemiä joka tuo alueelle sekä elinvoimaa että arjen iloa. Talven riemuista kesän elämyksiin.

Kemin matkailun tarina on mielestäni vasta alussa ja yhdessä kaupunkina me kirjoitamme sitä. Toivottavasti tapaamme Lumi-Linna-alueella kesän tapahtumissa.

Jaakko Löppönen

toimitusjohtaja, Kemin Matkailu Oy

TEKSTI JA KUVA: SUSANNA CHAZALMARTIN

24 KEMILÄINEN 2/2023

"Haluamme, että ihmiset luovat tukea ja turvaa toisilleen. Tämä näkyy meillä niin täällä Purolassa, kuin Mikserissä, jossa järjestetään monenlaista toimintaa tukemaan hyvinvointia."

Axelsson tuli taloon töihin vuonna 2014, mutta hän on ollut Toivolan toiminnassa mukana jo lapsesta asti; aina päiväkodista, harrastustoiminnasta ja nuorisotilalla vietetyistä iltapäivistä lähtien. Hän on nähnyt Toivola-Luotolan Setlementin merkityksen alueen ihmisille.

"Olemme aina olleet Kemlin seudulla aktiivinen ja edistyksellinen toimija. Meidät muistetaan esimerkiksi avoimesta varhaiskasvatuksesta, jonka toimme Kemiin. Kaupunki on tukeutunut meihin ja toisin päin. Yhteistyömme on risteillyt eri suuntiin, sillä historiaamme mahtuu paljon. Näen, että olemme olleet osaltamme rakentamassa Kemlin seudun historiaa ja tämä työ jatkuu."

Toivola-Luotolan Setlementti ry:n toiminnan keskiössä ovat tällä hetkellä ikäihmisten palvelut ja monikulttuurinen työ. Yhdistys pyrkii pysymään ajan hengessä ja tarttumaan uusiin mahdollisuuksiin sitä mukaa, kun tarvetta ilmenee. Yhdistyksen merkitys näkyy mm. osallistujien suuressa määrässä.

"Setlementin aate, rohkeasti ihmisen puolella, elää yhä vahvana. Tänä päivänä setlementtityölle on tarvetta. Yhteisöjen rakentaminen ja hyvinvoinnin lisääminen on edelleen ajankohtaista."

Olisiko sinulla tarina kerrottavana setlementtitoiminnasta?

Toivola-Luotolan Setlementti kerää juhlavuoden kunniaksi muistoja, tarinoita ja kuvia 100-vuotisen historian ajalta. Voit lähettää tarinasi Johannalle johanna.axelsson@toivola-luotola.fi.

Johanna Axelssonin mukaan Toivola-Luotola Setlementti ry:n tavoitteena on luoda Purolaan yhteisöllisyyttä, joka tuo asukkaille tukea ja turvaa. Palvelu-keskuksessa järjestetään asukkaille monenlaista päivätoimintaa, kuten bingoa.

Palveluverkon monet vaiheet

TEKSTI JA KUVA: RIIKKA TOLONEN

Kemin kaupunkistrategian toimenpide-ohjelman yksi keskeinen toimenpide on palveluverkkosuunnitelman laatiminen. Palveluverkkoon liittyy tilajärjestelyitä ja useiden eri toimintojen tarkastelua ja sijoittelua kuntalaisten sujuvan arjen mahdollistamiseksi. Työ pohjautuu nopeasti laskevaan syntyvyyteen, eri kaupunginosien lasten ja nuorten määriin, sekä kaupungin väestömäärään.

Kaupunginvaltuuston päätöksellä Kemin palveluverkko suunnitellaan yhden yläkoulun mallilla ja tiiviimmällä alakouluverkolla. Kaupunginhallituksen nimeämä työryhmä on tarkastellut varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja lukiokoulutuksen järjestämistä tilastotiedon ja ennusteiden perusteella ja tehnyt esityksen palveluverkon pedagogisesta suunnitelmasta hyvinvointilautakunnalle ja kaupunginhallitukselle lokakuussa 2022.

Pedagoginen näkökulma

Tulevan palveluverkon keskiössä on kasvatuksen ja opetuksen ekosysteemi lasten edun mukaisen opetuksen ja tuen järjestämiseksi, sekä systemaattisen, tasa-arvoisen, yhdenmukaisen ja laadukkaan opetuksen takaamiseksi. Alakoulun opetusta keskitettäessä voidaan rakentaa vahvaa alakoulupedagogiikkaa kehittävät yksiköt. Varhaiskasvatus ja esiopetus liitetään osaksi opinpolkua. Yläkoulun sijainti keskeisellä kaupunkialueella tuo oppilaille sujuvat, lähellä olevat mahdollisuudet liikuntaan, sekä kulttuuri- että musiikkikokemuksiin osana opetussuunnitelman toteuttamista. Tärkeää on myös kiinteistösuunnitelma, jossa mahdollistuu kasvatuksen ja opetuksen lisäksi harrastus-, kulttuuri-, ja nuorisotoiminta lapsen ehjän päivän toteutumiseksi.

Hallintolain mukaan merkittävässä ratkaisuissa asianosaisille on varattava mahdollisuus lausua mielipiteensä. Kuntalaisia on kuultu palveluverkkokyselyn avulla maaliskuussa 2023. Lapsivaikutusten arviointia on tehty perusopetuksen oppilaille suunnatun kyselyn avulla huhtikuussa 2023. Tuomalla valmisteluvaihe varhaisessa vaiheessa esille on pyritty avoimeen ja läpinäkyvään valmisteluun. Valmisteluvaiheet ovat nähtävillä kaupungin nettisivuilla.

Hyvinvointilautakunta päätti lokakuussa 2022 käynnistää valtuuston päätöksen mukaisesti valmistelun työryhmän pedagogisen suunnitelman pohjalta. Palveluverkkovalmistelua on jatkettu viranhaltijatyönä, josta se etenee toimielinten käsittelyyn kevään 2023 aikana.

Kemin varhaiskasvatuksen, esiopetuksen ja perusopetuksen hyvinvoinnin ekosysteemin sisällön tuottamisesta ovat vastanneet varhaiskasvatuksen, esiopetuksen ja perusopetuksen edustajista koostuva työryhmä ja ulkoasun on toteuttanut varhaiskasvatuksen digipedagogi Sari Koivisto.

Kemin Purjehdusseuran paviljonki Pikkusaarella 1930-luvulla.

Niilo Nylanderin höyrylaiva "Tornio", joka liikennöi Kemi-Tornio välillä sekä lähisaariin.

Kemissä on aina osattu nauttia saaristosta

TEKSTI: TIMO HIETALA
KUVAT: KEMIN HISTORIALLISEN MUSEON VALOKUVA-ARKISTO

Kemi on merikaupunki ja saaristo-kaupunki. Saaristo on aina ollut kemiläisten henkireikä, retkeilykohde ja latautumispaikka. Ja saariahan Kemin edustalla toki riittääkin. Kemin vesialueella on yli 90 saarta. Vihreässä vehmaudessa mieli lepää merituulen hivellessä hiuksia.

Selkäsaari on saarista suurin ja tunnetuin. Se oli silloisen "herrojen Kemin" vihreä keidas. Selkäsaari oli entisaikojen Kemin kesäinen ykkösretkikohde, olipa saarella aikoinaan kaupungin paviljonkikin, jossa tanssittiin ja pantiin jalalla koreasti mm. juhannuksena. Niilo Nylanderin Tornio-alus kuljetti 1920-luvulla väkeä satamamöyljältä saareen juhannusjuh-

liin. Selkäsaaren suunnalla oli myös Kemin Purjehdusseuran huvila Pikkusaarella, yhdistyksen toiminnan ja juhlien keskus.

Selkäsaaren ohella kemiläisillä riitti saaria missä virkistäytyä, poimia marjoja tai ottaa rannalla aurinkoa. Monella kemiläisellä oli mökki jossakin lähisaarella, jonne kesällä muutettiin useammaksi kuukaudeksi luonnon ääreen ja jätettiin kaupungin pölyiset kadut. Tuolloinhan ei kaupungissa vielä ollut kuin sorakatuja. Lyhyempiäkin retkiä tehtiin saaristoon, niin kesäiseen Pienienvalkiakariin, Munallettoon tai vaikkapa Räisköön. Kemiläisillä liikkeilläkin saattoi olla omat huvilansa josakin saarella. Esimerkiksi Kemin Rautakauppa Oy:llä oli huvila Pikkuvalvakiarissa. Pikkuvalvakiarissa oli myös Sotisaaren kalastuskeskus, jossa riitti ihmettelemistä vierailijalle.

Kemin kulttuuriperintöön kuuluvat myös kalastussaalet Selkä-Sarvi, Pensaskari ja Iso-Huituri, joissa kalastajat viettivät pitkiäkin aikoja kalastaen ja perheelleen tienestejä keräten. Mielenkiintoinen vierailupaikka on varmasti myös Ajoskrunni, josta löytyy nähtävää, muiden muassa entisaikain kalkinpolton jälkiä sekä muinaismuistona suojeltu Jatulintarha.

Nykyisin Kemin edustan saaristo kuuluu osaksi Perämeren kansallispuistoa. Nautitaan ihmeessä yhteisistä, vehreistä ja kesäisistä saarista ja saaristosta. Leila kuljettaa ensi kesänäkin kemiläisiä ja matkailijoita Laitakariin, Syvälettoon ja Selkäsaareen. Perinnelaiva Jähti puolestaan seilaa kansallispuiston saariin, Pensaskariin ja Selkä-Sarveen. Muillakin veneillä pääsee veneetön helposti nauttimaan saaristosta, vaikkapa tilaamalla venetaksin.

BRIEFLY IN ENGLISH

Main events of the summer and places to see

Easy Living in Kemi -festival 13.-16.7.2023 in Meripuisto and the city center

Easy Living in Kemi is an amazing music festival organized by the City of Kemi. This year the festival will be a four-day event and every day has its own theme – there will be concerts of different music styles for people of all ages! The main program is organized at Meripuiston laululava, but the whole city is involved and joins the festival. The program will be published later.

Viking weekend on the island of Laitakari 29.–30.7.2023

The vikings conquer the island of Laitakari in the end of July! There will be an adventure track for children, a toy store, a vikings' market, a vikings' restaurant and other activities.

Satama Open Air -festival 4.-5.8.2023 in Ruutinrannan puisto

Satama Open Air is a famous music festival in Kemi! This two-day festival is full of famous Finnish artists and bands and organized yearly, this year it will be held 4.-5.8.2023.

The Yli-Jaakheikki smoke hut of the Kemi historical museum is opening its doors again in Kemi's Meripuisto

One of Kemi's most popular summer destinations, The Yli-Jaakheikki smoke hut will be open from June 28th to August 6th, 2023, from Wednesday to Saturday from 12 pm to 5 pm, and on Sundays from 12 pm to 4 pm. The smoke hut was a typical Finnish form of housing from the Middle Ages until the 1800s. Entry to the cabin is free. There will be a guide on site to tell the story of the cabin and the folk lifestyle of the Finnish people

